

ПОЛИТИКИН

1
ДИНАР
1952

ГОДИНА
XXIV
БРОЈ
851
20. IV 1968.

ЗАБАВНИК

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ

Ketchum

— Кажи искрено. Је ли бака заиста болесна или што ти хоћеш да побегнеш од шаше и мене?

ТЕ НАРОДНОСТИ

Наставница хемије испитује ученике о Марији Кири:

— Кажи ми ти, Симо, шта је била по народности Марија Кири?

Сима гурне друга до себе, овај стави руку на уста да наставница не види и шапну:

— Пољациња.

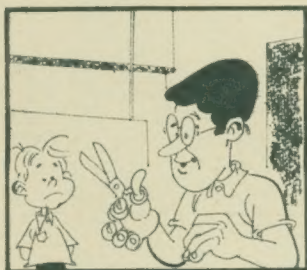
Међутим, Сима није добро чуо па победоносно узвикну:

— Монахиња!

Владимир Раденковић
Нови Сад

ГЛЕДАО САМ

Мали Саша није знао да исече кружиће који су му били потребни за сутраш-

њу наставу. Тата и сестра су се сажалили и направили их.

Сутрадан у школи учитељица пита:

— Сашо, ко ти је правио кружиће?

— Тата је секао, а сестра је бојила.

— Па шта си онда ти радио?

— Гледао сам.

А баци прснуше у смех.

Драгица Пешут
Титово Ужице

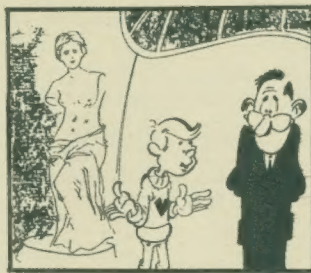
НА ЧАСУ СРПСКО-ХРВАТСКОГ ЈЕЗИКА

Наставник је замолио Душка да одрецитује једну песму из косовског циклуса.

Пошто Душко није пазио, збуњено је устао и почео да рецитује... „Узе мајка руку Дамјанову, окретала превртала њоме... па је баци небу под облаке...”

Реакцију разреда није тешко погодити.

Павле Бугарски
Нови Сад

БОГИЊЕ

Тог часа понављало се градиво које је било предавано на прошлом часу историје. Професор је запитио једног ученика:

— Наброј ми неколико грчких и римских богиња?

— Венера, Афродита, Хера...!

— Још?

— Богиња Минерва, богиња Ира...!

— Водене богиње, велике богиње — шапну му неко другарски.

Емилија Новаковић
Шибеник

УЛОГА ГЛАВЕ

На часу математике ученик не зна одговор на најлакше питање.

— Па зашто ти служи

глава? — упита га љутито наставник.

— За подшишавање — добади неко из задњих клупа.

Бранислав Милованић
Београд

ИСТОРИЈА И МУЗИКА

На часу историје наставник пита:

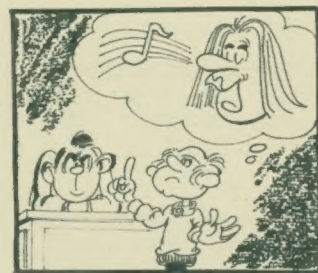
— Милане, Аустријом је владала и једна жена, да ли знаш како се она звала?

Пошто Милан није знао, неко му је шапнуо:

— Марија Терезија.

Милан и поред тога што није добро чуо, као да се нечег сетио смело одговори:

— То је била Тереза Ковија.

ПОД УТИСКОМ РЕКЛАМЕ

Час историје. Професор ка прозива ученика и, узгред, га пита:

— Јеси ли спреман?

Он спремно одговара:

— У свако доба...

А неко победоносно додаје:

— ... тревира.

Владан Ристић Београд

БОЛЕСТ

— Мама, могу ли да останем код куће није ми добро?

— А где ти није добро, сине?

— У школи, мамице.

Митко Китановски
Јанковец — Ресен

Ripley's

Веровалти или не!

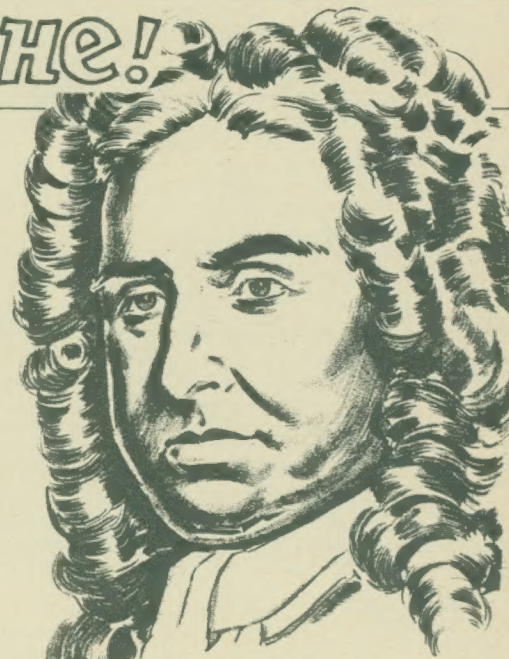

ЛАПОНСКИ СМУЧАРИ

ЧЕСТО ПРЕСКАКУ
ПРОВАЛИЈЕ ШИРОКЕ
И ПО 40 МЕТРА.

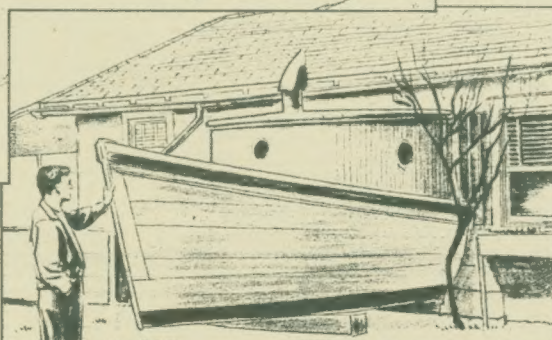

ЈЕДНОЈ
БОЦИ
ИЗ РИМСКОГ
ДОБА,
ИСКОПАНОЈ
ПОСЛЕ
1700 ГОДИНА,
ЈОШ
СЕ
НАЛАЗИЛО
ВИНО!

МАЈОР
ВОН БЕРНАРДИ

(1657-1736) ЗАТВОРЕН ПОД
СУМЊОМ ДА ЈЕ НАМЕРАВАО ДА УБИЈЕ
КРАЉА ВILHEM III, НИКАД НИЈЕ
ЗВАНИЧНО ОПТУЖЕН ЗА ЗЛОЧИН, А
ИПАК ЈЕ ОСТАО У ЛОНДОНСКОМ
ЗАТВОРУ ЈУГЕСТ СВЕ ДО СМРТИ —
ПУНИХ 40 ГОДИНА!

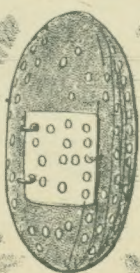

КУКА
САГРАЂЕНА
ОКО
ЧАМЦА

МЕРИ ТАРНЕР ИЗ
ВОНЧИЗА (САД)
ПОДИГАО ЈЕ
СЕБИ ДОМ
ДАЛЕКО ОД
ОБАЛЕ
УГРАДИВШИ У ЊЕГА
МОТОРНИ РИБАРСКИ ЧАМАЦ
ДУГАЧАК 13 МЕТРА.

ЏЕЊЕРИ

НА
АНТИЛСКИМ
ОСТРВИМА
У
СТВАРИ
СУ
ШУПЛЕ И
ИЗБУШЕНЕ
ТИКВЕ
У КОЈИМА
СЕ НАЛАЗЕ
СТОТИНЕ
СВИТАЦА.

ОРХИДЕЈА
КАЛОПОГОН

ЗБАЦИ НА ЗЕМЉУ
СВАКОГ ИНСЕКТА
КОЈИ СЛЕТИ НА ЊУ
А ЗАТИМ ПРОСПЕ
НА ЊЕГОВА ЛЕЂА
СВОЈ ПОЛЕНОВ
ПРАХ.

ТАТОШ НА ЛЕТОВАЊУ

1. **чишао сам**
2. **чишам...**

Поставили смо им само два питања: коју су књигу највише волели у детињству и шта сад читају.

МИРА ТРАИЛОВИЋ, редитељ и управник Атељеа 212: Не размишљајући дуго о одговору на ваше питање у најјаснијем сећању из детињства су ми две књиге. Твенов Том Сојер и Гримове бајке. Пре свега највише се сећам њиховог изгледа. Тома Савијер (тако је било преведено а не Том Сојер), па тетка Полексија, па Бекица Тачерова, све на једној мало старинској мекој хартији, с илустрацијама које и данас кад затворим очи видим у свим детаљима, као и Гримове бајке и то свега три: Палчица, Дивљи лабудови и најдража од свих Мала сирена. Та књига је била малог формата, у тврди корицама, с чудним илустрацијама, међу којима је мени најдража била она Мале сирене која рукама држи своју дугу косу и плива ка површини мора које, из дубина, делује као неко изврнуто обасјано огледало. Сећам се јасно и данас часова у којима сам их читала, а нарочито Сирене која ми је до данас остала као незаборавно тамно узбуђење детињства. То расположење ме стало враћа на драму Жироуду „Ондина“ коју бих једнога дана желела да режирам.

Шта данас читам? Дrame, драме, драме. Оне су мој посао и моја литература. Преда мном је и ново дело Богдана Чиплића, и Васе Поповића и најновија Олбијева драма о Мао Це Тунгу, и др Ортон, и Арабаљово „Гробље аутомобила“. А на мом ноћном столу је Ана Каренина, Пруст „У трагању за изгубљеним временом“, и друга књига „Доктор Живаго“ из које редовно читам онај пасаж у Варикину, када су Доктор, Лара и мала, провели неколико ведрих зимских дана одсечени од свих, срећни што су сами, час у коме је време стало, а срећа испуњавала њихова срца.

БОЖИДАР СТОШИЋ, глумач: Кад сам био мали био сам много мали али сам много читао и по могућству разне књиге за децу и одрасле. Више за децу, у ствари највише за децу. И много сам се веселио. И волео сам и стрипове „Три угурсуза“ и остале а „Политикин забавник“ тада није излазио, то јест после рата када сам ја био мали. И ту сам у тим књигама и стриповима нашао све оно, како беше, и машту и стварност и бежање и трансверзале и све. А онда сам мало порастао али су године прошле узео сам да читам „Тартарена Тарасконца“ и читам то од онда стално. А кад човек нешто воли, не треба о томе много да прича да не упрља па ће ово бити доста и за пре и за сада и можда заувек.

УВЕК НЕКА ЛОПТА

ФУДБАЛСКИ ТИМ ЈЕДНЕ УЛИЦЕ ИЗ БОРА. ЗВАО СЕ „СК СРБИЈА“, А У НАВАЛИ ЈЕ ГЛАВНИ БИО МАЛИ МИЛОШ

Родио сам се у Бајиној Башти. За мене најлепшој вароши на свету. Лежи на Дрини, испод Таре, у најлепшем природном парку. Тамо је врело Перућнице. Извире из зеленила. Зеленило и ливаде — цело детињство.

Имао сам 7 година кад је рат прекинуо безбрижност. Ушао је и у Бајину Башту, донео јој други изглед и живот. Како нас је у кући било много, а и због рата, два брата: Милорад и Бора, и ја прешли смо, код тетке и тече у Бор. Они

нису имали деце. Сестра Милка и брат Милан остали су са родитељима. Тако смо се одвојили, пре половини. Па ко преживи.

Оца су убрзо убили, а мајка је одмах затим умрла. Ко га је убио? Убили су га, не волим о томе да говорим, четници су га убили или реците просто непријатељи. Имао сам, можда, срећу што су нас прихватили тетка и теча. И кад ме неко данас пита одакле сам, ја кажем из Бајине Баште, али због једне жене и једног човека интимно се осећам као из Бора. Некако под једнако.

После рата остао сам у Бору, у својој другој кући. Почело је школовање. И као што то ваљда чине сва деца живео сам безбрижно. Сећам се да је увек нека лопта, крпена лопта била са мном или ја са њом. Од ње се нисам одвајао откако сам сазнао за себе. Нешто највише што се могло имати била је за мене права крпена, лепа лопта. А није свако умео да направи добру крпењачу. Сваки тим имао је свог специјалисту.

И сећам се тога и не, али старији кажу да сам увек све нешто трачао, што год би радио све некако у трку. И кад је требало да послушам, и у школу, и из школе трком само да бих био што више на ливади. Тетка и теча давали су ми слободу. Само да се задам напуну и да се не падне на крају године, а остало је било моје, мој свет.

Наравно, имали смо своје гимове, сваки крај Бора свој. Звали су се „Витез“, „Србија“, „Скакавац“ итд. Шта сам играо у тиму? Увек

сам играо у навали, привлачило ме је да одлучим да будем тамо где се одлучује. Волео сам да нападам.

Поред лопте, као и код све деце, и код мене су постојала разна времена. Тако је једно било — време праћке. За мене је то била веома важна справа. Једнапут на летовању, недалеко од Бора, на Црном врху, васпитач је у строју затражио да сви праћкаши предају оружје. Пошто су сви били разоружани, рекао је мени да изађем из строја. Вероватно нисам умео да сакријем узбуђење. И док се он спремао да ме ту пред стројем као непослушног и недисциплинованог казни, јер сам тврдио да немам праћку, мада ми је она била у недрима, у том тренутку слетела је једна велика птица на дрво изнад збора. Заборавио сам на све, затегао праћку и кад је птица други пут узлетела погодио је онако у лету. Задивљено сам наставника поготком. Рекао ми је само: „Нека ти остане“.

Кроз читаво детињство осим фудбала волео сам све спортове који су имали такмичарски карактер: бацање камена с рамена, скок удаљ и увис. Ипак, најважнија линија мог детињства и живота је она линија по којој се котрља лопта. Већ у гимназији осећао сам се фудбалером. Било ми је 13—14 година кад је локални лист у Бору, у спортској рубрици донео чланак под насловом „Мали Милош“. Била је то за мене велика срећа. И тако сам се ја у локалним оквирима осећао као звезда. Волео сам фудбал, наметнуо сам им се својом игром, па су ме они зато тако рећи мазали.

А КАД БИХ ОПЕТ БИО МАЛИ

Кад говоримо о бирању професије, о том опредељењу, за мене је значајно и важно ово: човек успева и успео је онај ко од детињства има за нешто склоности, а разне склоности му омогућавају да настави. Накнадно нешто мењати, то је најгоре, то мењање одушевљења. Најидеалније је кад се не лута, кад се оно што се воли одмалена развије. То је уједно и нека моја порука родитељима. Ја сам само пратилац своје деце Уроша и Дубравке. Јесте, интимно бих желео да Урош постане фудбалер. Али под једним условом. Да осетим да има изванредан смисао за фудбал и да га воли. Иначе бих чекао да покаже неку другу склоност па бих му дао подршку.

Знам да су друге професије стабилније, сигурније, али исто тако знам да се не треба за неки позив опредељивати због његове сигурности. Човек је оно што јесте и треба да буде и по цену неке несигурности.

Кад бих се опет одлучивао, био бих фудбалер. Само кад би ми остало ово искуство. Дечак га

нема. Пут који сам имао, кад бих га поново прешао, а једино бих њиме пошао, био би задовољнији. Неискуство, неразумеваше ствари често дечаку помраче нешто иако је добро изабрао па испадне да то није то. Посао је чист, али услови, људи — то нису. Све је лепо, али зависи од околине, услова. Лепо је бити сељак због свега оног што доноси земља, ваздух, пролеће. Лепо је бити и пензионер. Дође време да човек не ради и ја о томе овако у перспективи размишљам: имамо неку своју базу, одиграмо покоју партију карата, без узбуђења, али лепо. Природно. Међутим, нешто увек сече ту природу и то загорчава и детињство и све друго.

Ја сам оптимиста, многе ударце које прими човек, нарочито млад човек, треба да заборави. Треба гледати испред. И не треба очекивати да живот сам доноси већ човек мора сам себи да ствара. Ево мог примера. Почео сам поново да играм после три године. Осећам да могу. Верујем да ћу успети. Зато треба имати вере. Дружнице се не може успети

ПОВРАТАК „ПЛАВЕ ЧИГРЕ“, АЛИ ОВОГ ПУТА НА ПЛАВИ ТЕРЕН

ЗАТВОРЕНИК СЛИКАР НАЦРТАО ЈЕ ЗАТВОРЕНОГ КОМПОЗИТОРА

У Грчкој, отаџбини Есхила и Аристофана, има много позоришта. У Грчкој, којом влада фашистичка војна хунта, има много затвора. Шта је Авероф — позориште или затвор? Чудно питање, помислићете, јер су зидине Аверофа стекле толико мрачну славу да их је просто немогуће заменити с позоришним кулисама. Па ипак, у памници Авероф средином јануара била је одржана једна премијера која је постала важан догађај и у културном и у политичком животу Грчке. О њој је први писао лондонски лист „Санди тајмс“.

Месеци које је познати грчки композитор Микис Теодоракис провео у Аверофу нису били само месеци тамновања већ и необичног стваралачког узлета. Затворске власти одузеле су му и хартију и све оно чиме би по њој могао да пише, али је он ипак наставио да компоноваје и записује своје композиције. Из свих ћелија — а у Аверофу их није мало — затвореници су му слали свако парченце папира на којем би брижљиво извукли нотне линије.

Од дана хапшења па до краја прошле године Теодоракис је компоновао 32 песме. Заточеници су их све сакупили, преписали калиграфским рукописом, дали уредан енглески превод текстова, укоричили и давши збирци назив „Срце и време“ прокријумчарили је на слободу.

Али, Теодоракис није само компоновао. Од политичких затвореника организовао је десетогласни хор. Према затворском кућном реду сваке вечери — од седам и тридесет до осам и тридесет — затворенике су скупљали на једно место да би „слушали радио“. Подесивши гласноговорник на најјаче, чланови хора су под његовом звучном заштитом увјежавали Теодоракисове песме.

Почетком јануара композиторов пријатељ и бивши посланик Леонидас Киркос, који је такође чампо у Аверофу, саветовао је Теодоракису да се поново обрати стиховима добитника Нобелове награде 1963. Георгијаса Сефериса. На речи тог истакнутог грчког песника Теодоракис је и раније писао музику. Тако се родила идеја о премијери „Епифаније“. Теодоракис, коме су крадом дотурили у ћелију збирку Сеферисових стихова „Мифисторена“, за свега неко-

лико дана написао је музику за четири песме: три тужне и једну веселу. Те песме, са још неким старим које је Теодоракис прерадио, чиниле су позоришно-музичку представу коју је композитор назвао „Епифанија — 1968“. Хор је почео с пробама.

Премијера је одржана 10. јануара. Изведена је под „заштитом“ громогласне радио-пропаганде. Затвореници су за њу израдили чак и специјални програм-платат на којем је, као заглавље, стајало: Пре-

ПРЕМИЈЕРА У АВЕРОФУ

мијера позоришта Авероф. На платат је сваки затвореник ставио свој потпис. Затворски сликар нацртао је на том јединственом позоришном платату Микиса Теодоракиса с диригентском палицом у руци, а уместо вињете тамнички пејзаж виђен кроз прозор с решеткама. Теодоракис не само што је дириговао хором већ је и изводио и све оркестарске делове подражавајући разне музичке инструменте — од клавира до базукија.

Неколико дана после премијере грчке власти, под притиском светске јавности, пустиле су из затвора болесног композитора. Вест о његовом пуштању пронела се кроз све ћелије. И док је Теодоракис напуштао Авероф са свих прозора, кроз решетке, пратила га је песма коју је компоновао на Сеферисове стихове, она четврта, оптимистичка:

„Још мало
И угледаћемо како бадем
цвета,
Угледаћемо мермер што
блиста на сунцу,
Угледаћемо море, беле јагањце
његових таласа.
Још мало. . .“

ДОКТОР КОЈИ ЈЕ ЛЕЧИО ОД МРЖЊЕ

Мартин Лутер Кинг је веровао у мир, веровао је да дечје главе црне, беле, црвене и жуте неће бити покуњене. Он је веровао и зато су га убили. Ове три црне покуњене главе пролазе поред мртвог доктора Кинга, који је хтео да овај свет излечи од мржње. Док је био жив, доктор је волео децу и мрзео мржњу.

КАПЕТАН Кејт

ХОВС СЕ ЗАБАРИКАДИРАО СА КЕЈТ У РАДИОНИЦИ ЗА ПРЕРАДУ
ШЕЋЕРНЕ ТРСКЕ...

ЈА СЕ НЕ МОГУ
ИЗВУЋИ...
АЛИ ЋУ ПРВО
ТЕБИ ЗАВРНУТИ
ШИЈУ!

СТРАЖЕР И КРИЈУМЦАРИ СУ
ПОРАЖЕНИ...

МОРАЋЕМО ДА
ДИГНЕМО КРОВ
И КРОЗ ЊЕГА
СТИГНЕМО ДО
КЕЈТ!

ПРЕДАЈ
СЕ!

СТИГЛИ СТЕ У ПО-
СЛЕДЊЕМ ТРЕНУТКУ...
БИО ЈЕ СПРЕМАН
НА СВЕ!

У МЕЂУВРЕМЕНУ ЈЕ НА ПУЧИНИ ЈЕДАН БРОД АМЕРИЧКЕ МОРНАРИЦЕ ВОДИО ОГОРЧЕНУ БИТКУ...

ЈЕДРА НА ХОРИЗОНТУ! ИЗГЛЕДА
ДА ГУСАРИ ОПЕТ НАИЛАЗЕ!

ЛАВИЦА НА УСИЈАНОМ ЛИМЕНОМ КРОВУ

„ЗЕМЉА ЛАВОВА“ ЈЕ ЈЕДИНИ ЗООЛОШКИ ВРТ У САД У КОМЕ СЕ СЛОБОДНО КРЕЋУ ЖИВОТИЊЕ, А ЉУДИ СУ ЗАТВОРЕНИ — У АУТОМОБИЛИМА. ДВА НОВИНАРА СУ НЕДАВНО ПОСЕТИЛА ОВАЈ ЗООЛОШКИ ВРТ, А КАКО СУ СЕ ПРОВЕЛА — ВИДЕЋЕТЕ.

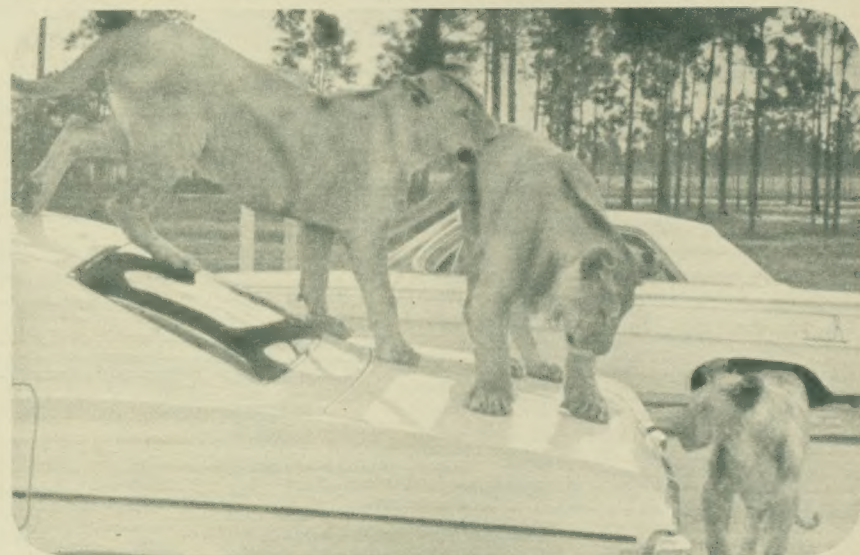

Почело је тиме што је лавица загризла предњу десну гуму. Гума је с писком спласнула и даље се није могло. Онда је звер лизнула и леву гуму да би што боље осетила укус ове непознате посланице. Затим се мирно испружила испред наших кола. Једној њеној пријатељици веома се допала радио-антена па је покушала да шапама ухвати сјајну шипку.

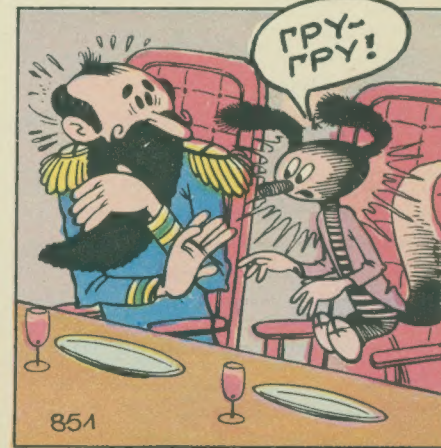
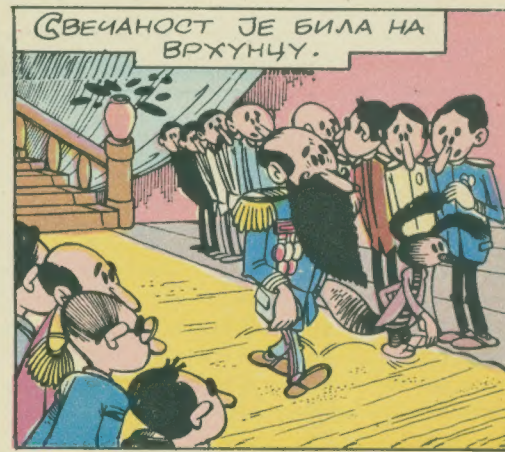
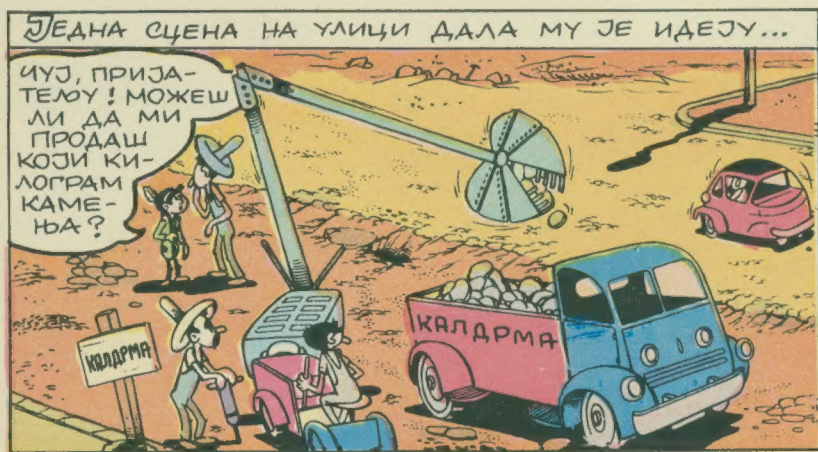
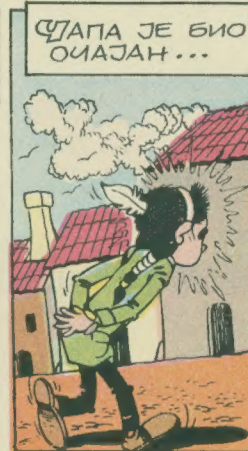
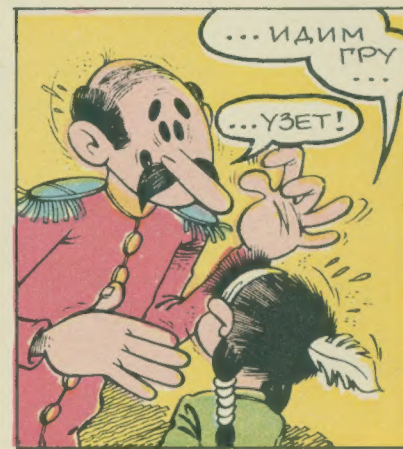
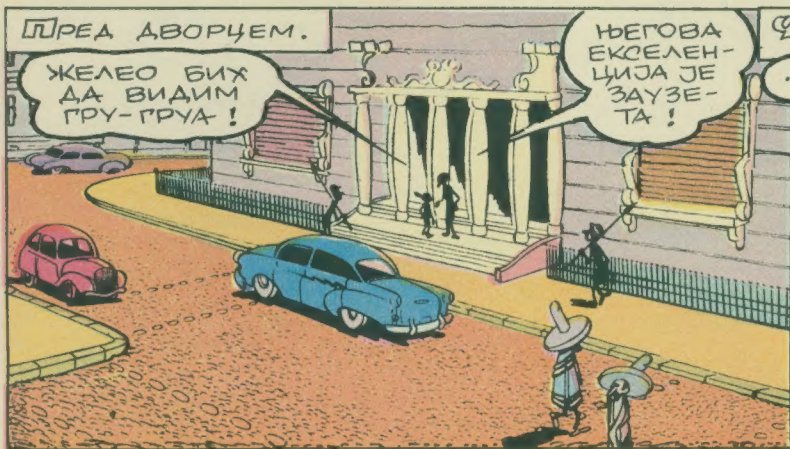
Затим се појавила Елза, прекрасна лавица, за коју смо касније сазнали да има три године. Она је, опет, по сваку цену гледала да уништи лак на нашим колима бесомучно гребући по њима. За то је био крив чувар који је бацио парче мяса на наша кола, а њој није било лако да га ухвати у шапе на глаткој лакираној површини. Убрзо јој се придружило још неколико лавица и сад ударци шапа по крову аутомобила више нису били нимало пријатни. Почео је и против наше воље да нас обузима страх. Радознале лавице сместили су се на хауби, крову и поклопцу одељка за пртљак. С времена на време само бисмо угледали кроз неки од прозора лављи реп. Спасли су нас чувари који већ добро познају ђуди сваког становника овог необичног врта.

Осим 130 лавова ту има и слонова, зебри, антилопа, жирафа, шимпанза, а ту је и један огроман нилски коњ у чијем друштву посетиоци такође могу уживати.

На идеју да оснује овај заиста необичан зоолошки врт дошао је Британац Чиперфелд. Чопор од 130 лавова у „Земљи лавова“ стално се повећава, нешто природним прираштајем, а нешто и добављањем нових примерака. Чиперфелд намерава да сличне зоолошке вртове отвори и у неким европским земљама.

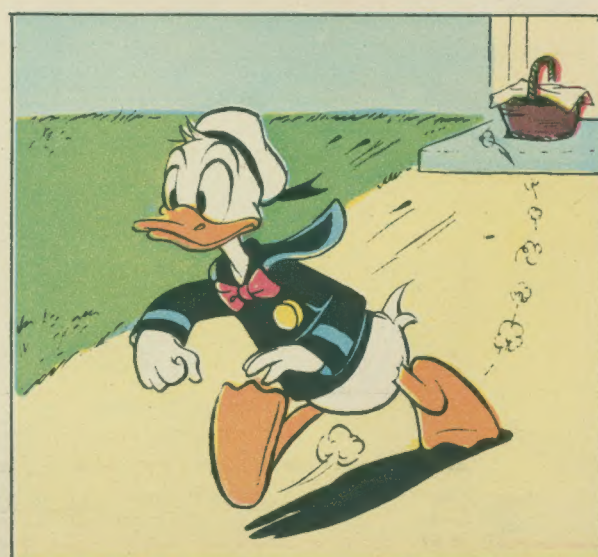
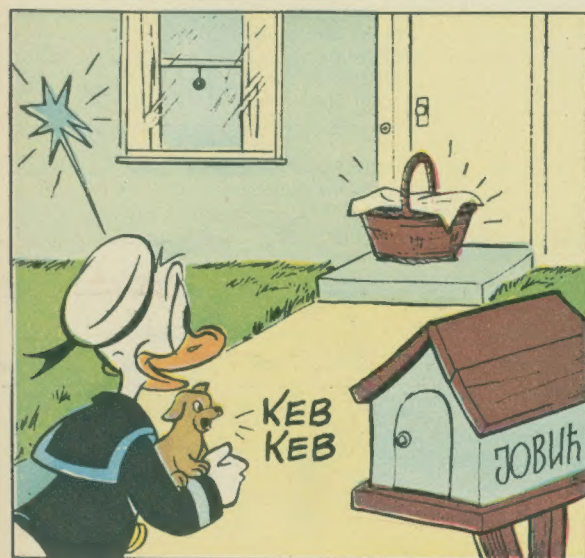
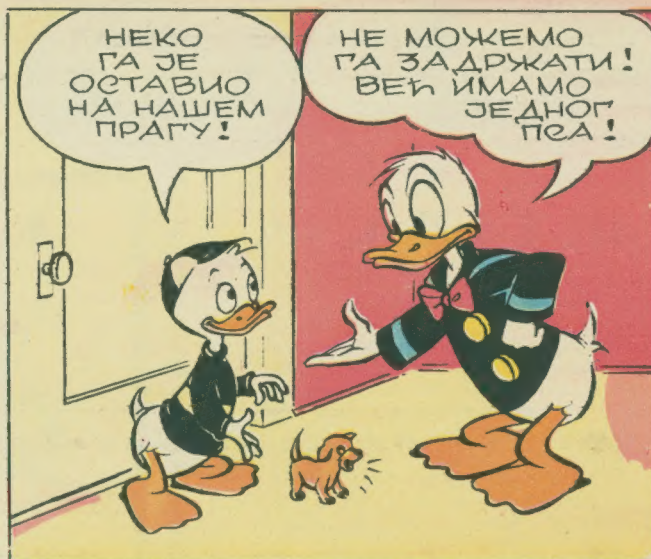

ГРУ-ГРУ, ЧАПА и ТАЈАНСТВЕНИ ПРОФЕСОР Z.O.

WALT
DISNEY

ПАЈА ПАТАК

ВИНОГРАД ОД ШТАПА

Један младић је ишао кроз шуму. На стази је спазио штапић. Донео га је кући и побо у дворишту, у близини бунара. Штапић је био прут дивље лозе и захваљујући влази убрзо је почео да се грања. А после неколико година породица грузијског сељака Абулашвилија пробала је прва зрела зрна грозђа.

— У нашој породици — прича 75-годишњи В. Абулашвили из села Квемо-Бодбе — дуго се живи. Мој отац, онај младић који је нашао прут дивље лозе, умро је 1922, у 105. години. А лоза коју је засадио има већ 135 година. Она сад покрива већак чија је површина 130 квадратних метара. Под том зеленом шатром за време породичних свечаности може се поставити трпеза за више од 300 особа.

Без зноја — нема слободе

Двадесет једногодишњи Џон Луис чврсто је одлучио да победи на кросу који сваке године организује за своје питомце један васпитнопоправни дом у близини енглеског града Довера. Просто је било дирљиво видети га како марљиво тренира. Напор се исплатио. На дан велике крос-трке Луис је далеко иза себе оставио не само све остале такмичаре већ и стражаре који ни до сада нису успели да га стигну.

ПТИЧЈИ ЛИФТ

Мала птица жутовољка свила је гнездо на неком шумском покривачу. Снела је четири јајета и почела да лежи на њима. И ту би она живела и живела, да тик уз њу није провирила из земље печурка. Расла је тако док је нисам одрезао и ставио у корпу (тада сам и приметио гнездо). А корен печурке остао је у земљи. Пала је киша и из старог корена појавила се нова гљива. Али, зачудо, почела је да расте гачно испод гнезда жутовољке. Печурка је расла, расла и својим црвеним, јаким чеширом полако подизала гнездо. После једног дана оно се издигло око пет сантиметара, а после другог за читавих шест. И тако се птица пела навише лифтом три дана. Тада су се у гнезду испилили беспомоћни птићи. Уплашио сам се за њих. Шта ако гљива још порасте па се под тежином сруши? Птићи могу испати. Кад је печурка достигла петнаест сантиметара, нисам издржао. Држећи једном руком гнездо, посекао сам гљиву, а гнездо вратио на раније место. Тако су се птице возиле лифтом — прича очевидца.

ХАЉИНА — КАМЕЛЕОН

Јевтина мини-хаљина названа „камелеон“ пере се као сваки најлонски материјал, суши се за два часа и не захтева пеглање. Продаје се у Хагу у Холандији, и то само у белој боји. Сваки купац добија уз њу и неколико кесонца специјалних боја. Проналазачи тврде да се у води без креча хаљина може да обоји за пола часа. Кад власница хаљине зажели да јој промени боју, довољно је да је стави у воду којој се додаје једна специјална хемикалија и за неколико минута — хаљина је поново бела. Овако бојење може да се понови по сто пута а да не утиче на квалитет тканине.

БАХ И ШАХ

Енглеа В. Парат, познати виртуоз на оргуљама, имао је изванредну меморију. Кад је имао свега 21 годину, 1862, приредио је концерт на којем је напамет изводио дела: Баха, Бетовена, Моцарта и Шопена. У исто време играо је две шаховске партије „наслепо“ с противницима који су му седели иза леђа. Он је изванредно извршио оба задатка: одушевио је публику музиком, а обе партије добио.

ЗВОНЦЕ — ТЕЛЕВИЗОР

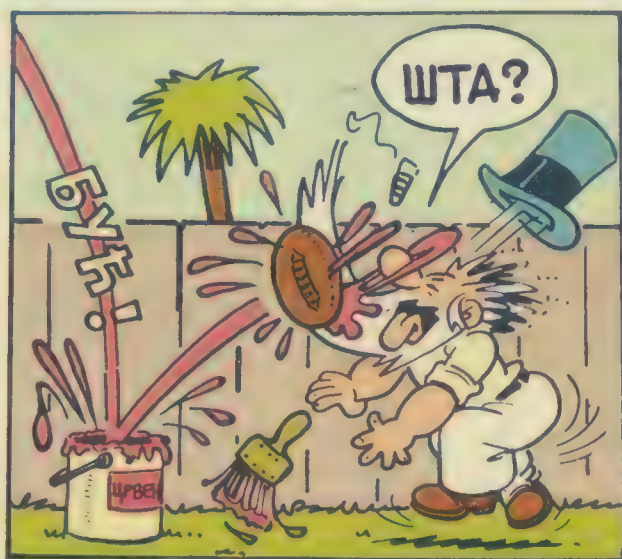
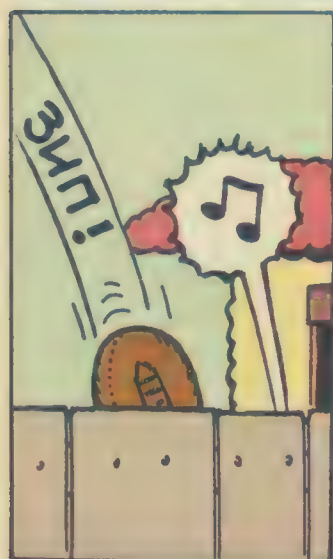
У Француској и у Јапану већ се производи такозвано телевизијско звонце. За сада је оно још врло скупо. Састоји се од једног специјалног звонца причвршћеног на улазна врата повезаног с минијатурном телевизијском камером у стану. Када неко зазвони, његова се слика појављује на малом екрану и домаћини одмах виде ко им долази. Апарат се већ серијски производи у Јапану, где има велики успех.

ПРОВЕРАВАЊЕ ЉУБАВИ, НЕПОТРЕБНО

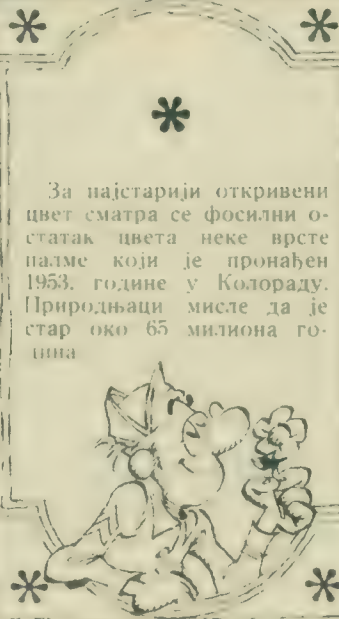
Француз Де ла Бедуар, власник велике и драгоцене библиотеке, пет пута је организовао аукције да би продао своје књиге. И сваки пут им је обавезно присуствовао да би се на крају... дебеле књиге опет вратиле у његову библиотеку. Бедуар је толико волео књиге да није могао себи да ускрати то задовољство да још једном не провери, непотребно, њихову праву вредност. Само истински библиофили могу да разумеју његово чудно понашање.

Авантуре ГОРДОНА ПИМА

ПО РОМАНУ
Е.А.ПОА

За најстарији откривени цвет сматра се фосилни остатак цвета неке врсте палме који је пронађен 1953. године у Колораду. Природњаци мисле да је стар око 65 милиона година.

ХИТНА ПРОМЕНА

Јоахим Невес, службеник португалског министарства грађевина, пошао је с екипом инжењера и техничара у обилазак тек сазиданог насеља. Нашавши се у једној кућици, која му се нарочито свидела, сењор Невес се пожурео да напише извештај: „Ова кућа ми се посебно допада... кад се зид на који се би наслоњено лежица почео да руши а са њим и кров зграде.

Сењор Невес је свој извештај завршио у болници. Наравно, ту је његово одушевљење нагло спласнуло.

КРИВА ЈЕ ХИПИ МОДА

Један Индијанац из племена Сијукс, у резервату Спокејн, недавно је поднео тужбу суду против двојице хипика који су, како он каже, покушали да му скину скалп с главе. На суду су младићи признали кривицу, правдајући се да су праве перике сувише скупе за њихов џеп, а они су желели, по сваку цену, да имају перику од праве косе, како захтевају правила њиховог покрета. Али, правдање им није много помогло.

СЕМ ШЕСТОРИЦЕ КОЈИ СУ ОСТАЛИ НА БРОДУ, СВИ ОСТАЛИ ЧЛАНОВИ ПОСАДЕ СУ СЕ ИСКРЧАЛИ НА ОБАЛУ. ДОМОРОЦИ СУ ИХ ДОЧЕКАЛИ ПРИЈАТЕЉСКИ...

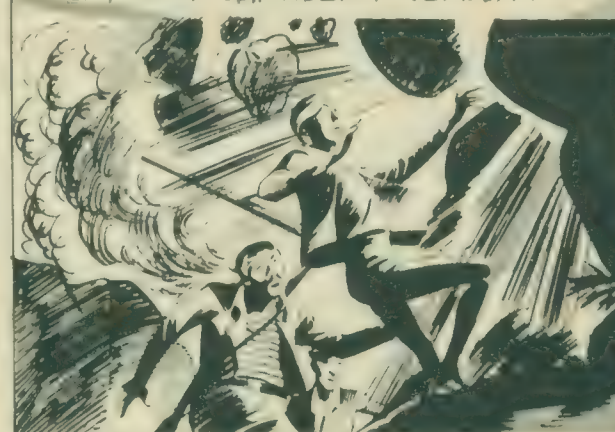
... НЕНАОРУЖАНИ, ТАКО ДА СУ СЕ МОРНАРИ ОСЕЋАЛИ БЕЗБЕДНИ.

ИДЕАЛНО МЕСТО ЗА ЗАСЕДУ, КАПЕТАНЕ!

МИ СМО НАОРУЖАНИ А ОНИ ГОЛОРУКИ... НИШТА НАМ НЕ БИ МОГЛИ!

ТЕК ШТО СУ ПРИШЛИ ДРВЕТУ, ОСЕТИЛИ СУ СТРАХОВИТ ПОТРЕС. ТЛО СЕ ЗАЉУБАЛО И НА ЊИХ СЕ СРУЧИЛА ОДРОЂЕНА ЗЕМЉА.

КРЕНУЛИ СУ ПРЕМА УНУТРАШЊОСТИ ОСТРВА. ВОДИО ИХ ЈЕ ПОГЛАВЦИА ТУ-ВИТ. ПОСЛЕ ИЗВЕСНОГ ВРЕМЕНА ЗАШЛИ СУ У НЕКУ КЛИСУРУ...

ГОРДОН, АВГУСТ И ПИТЕРС, КОЈИ СЕ НИКАД НИСУ РАСТАЈАЛИ... ПОГЛЕДАЈТЕ ШТА РАСТЕ ИЗ ОНЕ ПУКОТИНЕ! КАО ДА ЈЕ ЛЕСКА... ПУНА ПЛОВОДА! ХАЈДЕ ДА НАБЕРЕМО ЛЕШНИКА!

ГОРДОН ЈЕ ПРВИ УСПЕО ДА СТРЕСЕ ЗЕМЉУ СА СЕБЕ И СТАНЕ НА НОГЕ.

854

За најхладније место на свету сматра се оно на коме је инсталирана совјетска база „Исток“ на Антарктику. Ту је забележена најнижа температура — 88,3 Целзијусових степени испод нуле!

КО ЋЕ СВЕТУ УГОДИТИ

У једној малој улици у Челзију, трговачкој четврти Лондона, налази се и радњица неког Сид Џонса: Како је сваки даном имао све мање купаца, то је Џонс у новинама дао следећи оглас: „Тражим савет како да повратим купце“.

Сада Џонс сваког дана прима толико поште да је закрчио своју онома малу радњу. Његови суседи трговци мисле да ће Џонс морати ускоро опет да тражи помоћ преко огласа, али овога пута: како да се отараси оволиких савета.

Рекорд у истовременој дресури највећег броја лавова постигао је 1925. године неки Алфред Шнајдер. Он је улазио у кавез у коме се налазило 40 лавова. Његов колега С. Бити, био је такође веома храбар човек, али се не слажемо са њим. Он је 1921. дошао од њиховог оца са женом и стражама и он се не слажемо са њим.

ТРЕЋИ ПОКУШАЈ или ПОБЕДА

Наша фудбалска репрезентација поново се састаје с Французима 24. априла у Београду. Овај меч може да одлучи полуфиналисту у Купу европских нација, али се може десити да се и овај сусрет заврши нерешено. У том случају одиграће се трећа утакмица и то на неутралном терену. Ако се ни тада не добије победник, онда се игра продужава 2 пута по 15 минута. То би већ била маратонска борба дуга 210 минута. Па ипак, могло би се десити да резултат и поред свих настојања стрелаца остане нерешен. У том случају победника одлучује жреб.

Већ се једанпут догодило да смо се с Французима борили у три узастопне утакмице после нерешених резултата 1:1 у Паризу и Београду. У Фиренци, 1949. године, крајњи исход био је 2:2. Судија Датило продужио је игру и у 101. минуту Жељко Чајковски дао је победоносни гол, који је одвео нашу репрезентацију на светско првенство у Бразил, 1950. године.

Утакмици у Марсељу присуствовало је око 300 навијача, који су допутовали аутобусима и каравелом ЈАТ-а. Они који су се возили копном заслужују пуно признање — прешли су око 4.000 километара у одласку и повратку и храбро издржали све напоре дугог пута. Није, наравно, изостала ни наша застава, која се на стадиону Велодром лепршала за све време меча.

Запитали смо голмана Пантелића: „Кад вам је било најтеже?“

— У почетку утакмице ухватио сам лопту и кад сам хтео да је избацити угледао сам поред себе Комбена. Лопта је већ била у ваздуху и ја сам морао да је ударим ногом и поред тога што сам осетио да ће ми противник подметнути „фон“. Он је то заиста и учинио. Бол је био неподношљив, учинило ми се да ми је нога сломљена! Срећом, све се добро саршило и ја сам остао у игри. Судија чак није досудио ни фаул!

Холцер је неколико пута фаулирао Лубеа, јер је овај био бржи од њега и побегао би му да се наш играч није послужио рукама. Публика је реаговала звиждањем. Али, кад је капитен триколора Базе грубо стартовао на Тривића и ударио га у бутину, тако да је Југословену морала бити указана лекарска помоћ, цео стадион је приредио прави концерт негодовања због неспортског понашања играча домаћег тима. Своју објективност марсељска публика испољила је и тиме што је плескањем наградилa најлепше потезе гостију у игри.

Приликом утакмице Француска—Југославија одржана је и једна скромна али запажена свечаност. Спортисти Марсеља предали су златну медаљу градоначелнику Гастону Деферу — у знак захвалности за велике услуге које је учинио у корист спорта. Дефер је и народни посланик, један од шефова социјалистичке партије и ужива велики углед у Француској, тако

ГОЛМАН ФРАНЦУСКЕ РЕПРЕЗЕНТАЦИЈЕ ОБУР

да га многи стављају међу најозбиљније кандидате за избор будућег председника републике.

У Француској је обичај, као и у Енглеској и у неким другим државама, да пре почетка утакмице музика забавља гледаоце. У Марсељу то је био оркестар ватрогасног друштва. Музичари су обучени у нарочиту униформу из времена кад је ватрогасно друштво основано, а то је било у прошлом веку. Кад је одсвирана француска химна цео стадион је певао.

Док је резултат још био 0:0 Чајићу се указала изванредна прилика да затресе мрежу. То се догодило у 43 минуту. Борђевић му је додао лопту и наш млади ас се хитро пробио и утрчао у казнени простор. Ево шта он каже о овој узбудљивој сцени:

— Играли смо на најгорем терену, који је толико цомбаст и нера-

ван да сам био принуђен да се сав концентришем на лопту, јер је просто скакутала по трavi и сваког тренутка могла је да ми побегне. Зато нисам видео голмана испред себе. Наиме, угледао сам га онда кад је било касно кад је он интервенисао. Све се догодило врло брзо; Ја чак нисам био свестан да сам се већ налазио у казненем простору Француза, јер бих се сигурно одлучио за шут. Тек кад је акција завршена, постало ми је јасно да сам имао идеалну шансу а да је нисам искористио.

Кад је реч о Французима и о њиховом гостовању у Београду, подсетимо се да је стадион ЈНА свечано отворен 9. септембра 1949. године и да је прва одиграна утакмица била између Југославије и Француске. Интересовање је било тако велико да су тапкарши продавали улазнице по фантастичним ценама. Два часа пре почетка утакмице стадион је био препун.

ДОГОДИЛО СЕ...

И СМЕШНИ И ТУЖНИ И НЕОБИЧНИ

ДОГАЂАЈИ СА СВИХ КОНТИНЕНАТА

У Лондону

У срцу главног града Енглеске отворио је своје просторије једно ново приватно предузеће. Предмет пословања: изнајмљивање личне телесне гарде свима онима који су принуђени да се ноћу нађу на улицама које су из дана у дан све опасније. Услугама телесне гарде најчешће се користе жене.

У Питсбургу

Једна васпитна установа завела је телефонску службу названу „дечје исповести“. Свако дете, нарочито кад начини неку штету, може да окрене одређен телефонски број и слободно исприча шта је скривило. Нико га неће изгрити већ ће му лепо посаветовати како да на најбољи начин то призна мајци.

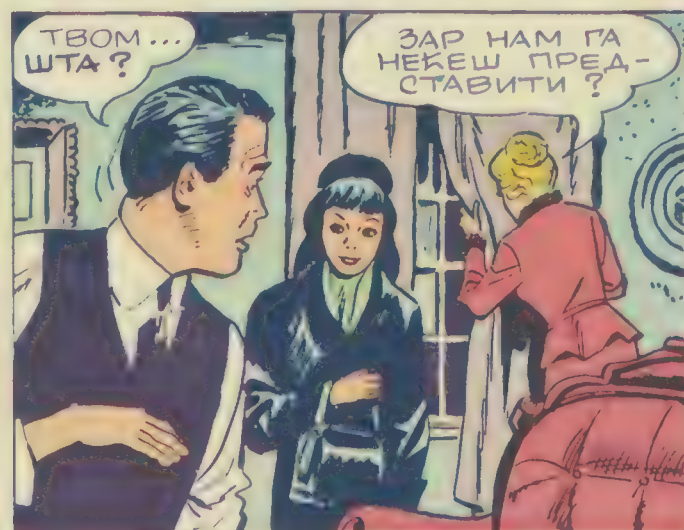
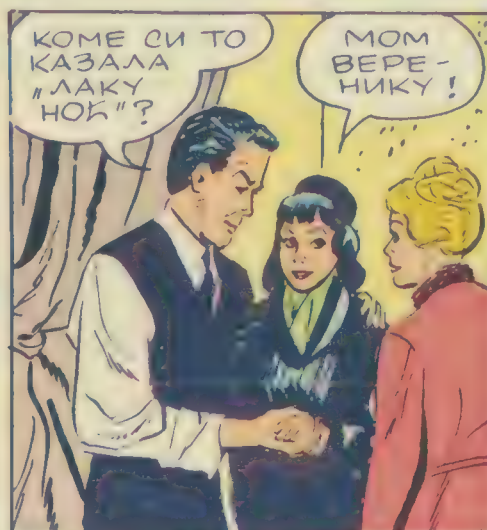
У Сан Франциску

Стручњак за козметику Мери Ен Рентминстер отворила је изложбу средстава за улепшавање и одржавање хигијене намењених искључиво омладини. На изложби је делила и бесплатне козметичке савете. Посетилаца је било много. На њено изненађење знатно више дечака и младића но девојака

У Аделанди

Џени Браун, артларка и одгајивач цвећа по занимању, приредила је недавно праву малу конференцију за штампу да би испричала новинарима о утицају виолинске музике на биљке. Она, наиме, тврди да је свирањем на виолини успела да њено цвеће добије нежнију боју и да знатно брже расте.

ПОСЛЕДЊА ЕКСПЛОЗИЈА

— Рат нас је затекао у Прибалтику — започео је причу тешко рањени сигнариста Андрејев у Кронштатској болници. — Главнина јединица испловила је из луке на пучину где су се водиле жестоке борбе с непријатељем. Наша подморница се поправљала. И дању и ноћу. Немци су бомбардовали град.

А како смо само радили! Даноноћно. Спавали смо сат-два, ту на палуби поред машина и то тек онда кад смо буквално спали с ногу. Па ипак, нисмо успели све да урадимо. Нисмо стигли. Сазнали смо да су се фашистички тенкови пробии код Паланге и да напредују према граду. Било је јасно да се у бази не може остати; сваког часа хитлеровци ће затворити излаз на море.

Командир базе издао је наређење: сви бродови у пристаништу који имају исправне моторе да се пробии на север. Бродове ван строја уништити. Потопити својим рукама.

Морнари су у луци дигли у ваздух један разарач и једну подморницу, послали на дно залива миноловац и два „морска ловца“. Плакали су гледајући како тону њихови бродови. Један подофицир с разарача пре но што је запаљен фитиљ, целивао је палубу. Посада с бродова прикључена је сувоземној одбрани а подморничари су прешли код нас.

Монтирали смо дизел-мотор, узели муницију за топове. Торпеда нисмо утоварили јер уређаји за њихово избацивање нису функционисали. Најгоре од свега било је то што подморница више није била подморница — није могла да зарони. Електромотори за подводну пловидбу били су расклопљени и заједно с апаратима за заровавање и изрођавање уништени приликом бомбардовања.

Базу смо напустили око поноћи кад су „јункерси“ и „месершмити“ били нешто мирнији. Испловили

смо из луке и кренули на север, пуном паром према Талину.

Прошао је један час. Почео је и други. Море мирно. Ноћ црња да не може бити. На сваком кораку привиђају нам се перископи и мине.

Почело је да свиће. С десне стране указао се светлионик Ужава — међу ретким дрвећем белела се његова кула. Навигатор се обрадовао: „Рт се може руком дохватити. Са-

мењивали момци из друге посаде.

Мада смо се лавовски борили једном чамцу је пошло за руком да нам се приближи. Спазио сам пенушаве трагове у води и довикнуо капетану: „Торпеда!“ Али, било је касно. Експлозија ме је заглаушила и бацила на палубу. Кад сам се освестио, скочио сам на ноге и поново се успентрао на своје место сигнализисте. Крма се налазила под водом, прамац подигнут увис. Све

ОВА ИСТИНИТА ПРИЧА ПОСВЕЋЕНА ЈЕ СЕЋАЊУ НА ХРАБРУ ПОСАДУ БАЛТИЧКЕ ПОДМОРНИЦЕ „Ц-3“ И ЊЕНОГ КОМАНДАНТА ХЕРОЈА КОСТРОМИНА.

мо да...“ Није стигао да заврши. Од јекнуо је капетанов глас: „Ваздушна узбуна“. Од обале је летео авион укоса према нама. Посаде топова биле су спремне. Али капетан није наредио паљбу. Можда нас с те даљине авион није ни опазио.

На несрећу Немац је имао оштро око. Није прошло ни пола часа кад се на видiku појавише торпедни чамци. Отворили смо ватру. Први плотун — ништа, прекратко. Други и трећи — иза чамаца. Али је зато четврти погодио таман где треба. Један торпедни чамац разбијен је у комаде, друга два су се задимила. Престали су да пуцају. Понадали смо се да смо их одбили.

Али ко ће изаћи на крај с толиким чопором! Остало их је још седам. Они имају брзометне топове, митраље и торпеда. А нас може спасти само маневрисање. И ту се наш капетан показао. Бацао је брод час лево, час десно, успоривао је пловидбу, нагло кретао напред.

Много наших другова покосили су фашисти. Погинуле су одмах за-

који су се налазили на палуби експлозија је одбацила у воду. Топовска цев је преломљена. Мотори су стали, ветар нас њише тамо-амо преко таласа.

Торпедни чамци зауставили су паљбу, очигледно су закључили да је штета да на нас троше муницију.

— Упитајте оне доле у машинском одељењу како је код њих.

Оданде су одговорили: одељења испод крме су потопљена, људи су погинули, брод се може задржати на води највише пет-осам минута. Командир се нагнуо над отвор који је водио под палубу и довикнуо: — Мора издржати четврт часа. Чујете ли ме? Четврт часа!

Ништа нису одговарали. Капетан се заљуљао као да ће пасти.

— Четврт часа! Јасно?

Доле су се најзад одазвали:

— Да, четврт часа. Издржаћемо...

Капетан је наредио да позову најстаријег по чину који је остао жив. Нисам схватио шта смера, како се можемо одржати, кад је крма одвојена, пумпе не раде, а кроз велике рупе море слободно надире.

Из отвора на палуби помолио се старији помоћник сав умазан угљем.

— Како је тамо? — прстом је показао доле капетан.

— Лоше. Шест их је погинуло. Двојица су рањени. Вода брзо продире.

— А фитиљ?

— Постављени су.

— Шибице.

Морнар је опипао руком џеп на грудима.

— Јеси ли разговарао с људима?

— Да.

— И?

— Они су за исто оно за шта и ми.

— Чекајте моју команду.

Тишина. Али не за дуго. Фашисти нису издржали. Два торпедна чамца одвојила су се од групе. Приближавали су се плашљиво, још су нас се бојали. На јарболу оног ближег указао се сигнал на међународном коду: „Предајте се, иначе отварамо ватру“.

Кад сам поруку пренео капетану он се осмехнуо:

— Какав пријатан разговор. Одговорите им: „Ваш сигнал не разумемо“.

Био сам зачуђен. Шта имамо ту да разговарамо? Али наредба је. Припремио сам заставице. А командир не:

— Полако! Никуд нам се не жури...

Кад су примили наш сигнал. Немци су одмах одговорили:

— Спустите заставу! И, наравно, опет: „Иначе, отварамо ватру“.

У том часу помолила се из отвора глава старијег помоћника:

— Спремно је све.

— Другог излаза немамо — после мале паузе рекао је капетан.

— Знам... Могу ли да одем?

Остали смо сами, капетан и ја. Он је нисложен на перископ посматрао торпедне чамце у даљини.

Рађао се дан. Под сунцем је наједном све оживело. Постало је топлије. Учинио ми се да је капетан јакнуо. Али, већ следећег тренутка чуо сам његов миран глас:

— Ставите свечану заставу.

— Али — покушао сам да говорим — прво треба спустити стару, а Немци ће помислити...

— Шта нас брига за њих. Заменили!

Извукао сам из футроле нову заставу и пошао према јарболу.

Застава је била велика, свилена. Дизали смо је само за празнике. Спустио сам стару и почео да при дну привезујем нову.

— Не жури, момче!

Тамо, на торпедним чамцима, ускомешали су се. Први чамац је запловио, за њим још три. Из наше крме поделили су се у парове и почели да нам прилазе слева и здесна. Могао сам да видим лица немачких морнара. Гледао сам капетана. Наши погледи су се срели. Као да је хтео да каже „све је у реду“. Брод је задрхтао. Бацили су уже и закачили се за нас.

Тада је издао заповест:

— Ратна морнарска заставка, горе!

Застава се залепршала. Немци су већ били на палуби.

У дубини брода задрхтало је. Палуба под мојим ногама се распала. Врео ваздух. Експлозија...

Даље се ничег не сећам. Мене су прихватили људи са светлионика. Они су посматрали читаву нашу битку.

Само један торпедни чамац успео је да се одбије од наше подморнице. Два су разнета у парампарчад, а трећи су фашисти сами потопили.

— Да ли се неко осим вас спасао? — упитао је неко.

— Не. Сви су тамо остали. Било их је педесет и седам. Ја сам — педесет и осми...

ПРВА ДАМА ФРАНЦУСКИХ „ИДОЛА“, ФРАНСОАЗ АР-ДИ, СНИМИЛА ЈЕ ОВИХ ДАНА ЈОШ ЈЕДНУ ЛОНГ-ПЛЕЈ ПЛОЧУ НА КОЈОЈ СЕ НАЛАЗИ ДВАНАЕСТ ПЕСАМА. ЈЕДНА ОД НАЈЛЕПШИХ ЈЕ „КРУГОВИ НА ВОДИ“.

КАДА ЈЕ НЕДАВНО ГОСТОВАЛА У ЕНГЛЕСКОЈ, ТОЛИКО ЈЕ ОДУШЕВИЛА ПУБЛИКУ (У КОЈОЈ СУ СЕ НАЛАЗИЛИ И РОЛИНГ СТОУНСИ) ДА ЈЕ „КРУГОВЕ НА ВОДИ“ МОРАЛА ДА СНИМИ И НА ЕНГЛЕСКОМ.

ФРАНСОАЗ И „КРУГОВИ НА ВОДИ“

Твој живот је почео
Крај потока.
Живео си од песме ветра
који је шумео у грмљу
И прашњавом шибљу
Што расте уз пут.
Крила ветрењаче
И подневна звона
Подстицали су
Осмехом
Песму птице.
Волео си да бацаш каменчиће
што остављају кругове
на води.

А данас си запловио
У немирне воде;
Бориш се и колебах се,
А љубав, где ли је сад?
Али љубав за славом нема
граница

Хтео би да те воле,
Да будеш запажен у маси,
Хтео би да те воле
Помапо као хероја;
А ко ће онда
Остати да баца каменчиће
Што остављају кругове
на води.

Али, ако сваки чин
Тражи сведоке,
И ако мислиш да би ти се
дивили,

Сам знаш да могу
Пред твојим круговима на
води

Да помисле да си луд,
Да си сеоски лудак
који је остао ту.
Да баца каменчиће у воду,
Да баца каменчиће у воду...

ПОЛИТИКНИ
ЗАБАВНИК

Ја Денис у прошлом броју говорио сам о овој 1908. години и нећу да понављам пошто је сасвим сигурно да у мојој породици једини ја нисам досадан. Због моје маме рећи ћу само да се родила Бет Девис, велика дама америчког филма.

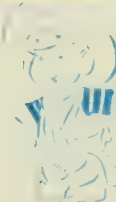
● Непрестано говорим о аутомобилима, а хтео бих да кажем и како су изгледали њихови власници.

Колико ја знам, изгледа да су људи стално носили зимске капуте. Зимски капут дугачак, дугачак, четири капута могао бих да сашијем од једног. Испод њих панталоне на штрафте. Како је тада била озбиљна реч штрафта, а данас се каже штрафта за шизилиште. Кад су кола затворена, господин је морао да се сagne ако би хтео да уђе у кола с полуцилиндром. Његова уско-стручна дама мора да подигне сукњу да открије ципелу, како би видела шта да стави на папучицу супруговог аутомобила. Али компликације тек настају. — Госпођа се сagne, перје са њеног шешира лепрша, шешир лети према небу. Господин и госпођа јуре за госпођиним шеширом. Јуре брже него њихова ланча од 35 коњских снага. Дешавало се да у међувремену господин изгуби часовник. Онда грабе часовник, а изгубе кола. Јер, незгодно је имати кола с цирадом, а немати часовник с поклонцем.

7 ЛАНЧИЈА година 1908.

ПОЛИТИКНИ
ЗАБАВНИК

Ја Денис, морам први да кажем да у ову годину пада велики човеков празник. Један адмирал упознаје један пол. Немојте мислити да је тамо стигао у овом аутомобилу од 15 коњских снага. Адмирал се зове Роберт Пири, а пол је Северни. Датум: 6. април. Пратња: четири Ескимана и један црнац (Метју Хенсон). Покушај четврти. Успешан.

● Свечаности достојног века присуствује неколико хиљада фока. Оне су бурно клицале адмиралу и његовој пратњи. Оне не умеју да аплаудирају. Адмиралу је пукао лед са срца. Он је продро у царевину леда.

● Ускоро на првим страницама листова адмирал уступа место француском пилоту. Луј Блерно прелетео је канал Ламанш од Калеа до Довера. Полетео у Француској, а спустио се у Енглеској.

● Од тада до данас много смо напредовали. Данас је лакше препливати Ламанш него прелетити га у оно време.

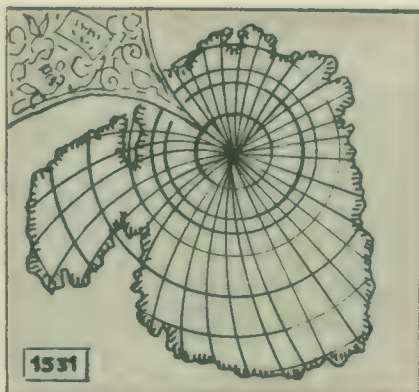
● Могло би се рећи да је 1909. година година емиграната који ће постати славни. Далеко су од својих отаџбина Лењин, Ганди, Хо Ши Мин и Горки. Те године умро је тужни витез Радоје Домановић, чајвећи српски сатиричар.

● Измислила је књига Антуна Густава Матоша „Наши људи и наши крајеви“.

8 ОСТИН модел 15 година 1909.

ЦИВИЛИЗАЦИЈА ПОД ЛЕДОМ

На земљи је постојала преисторијска високо развијена цивилизација! То је сензационална вест италијанског часописа „Еуропео“ који је први на свету, како пише редакција, публиковао материјал дугогодишњих истраживања америчких научника.

Суштина сензације, коју „Еуро-пео“ назива важним научним открићем, састоји се у следећем. Недавно су откривене две древне географске карте, које показују да је приближно пре петнаест хиљада година на нашој планети процветала, а затим без трага нестала непозната цивилизација. По степену свог развитка она је далеко превазилазила цивилизације које су дошле после ње.

До таквог закључка, независно један од другог, дошла су тројица научника, који изучавају древне културе. Те карте, на којима су означене границе Антарктика направљене су почетком 16. века. На њима су обале овог континента приказане слободне од леда. А о томе да је клима Антарктика била друкчија — топла и влажна, говоре и наслага угља у којима су очувана окамењена стабла дрвећа недавно откривена под ледом.

Међутим још више задивљује то што се обалска линија на једној од карти поклапа с контурама континента, које су установљене у наше време помоћу сеизмолошког сондирања леденог покривача Антарктика.

Да би се направиле тако прецизне карте, потребан је труд многобројних екипа геолога, глациолога, геодета, истраживача који поседују широко познавање астрономије и математике. Такође су потребни и посматрање из авиона и пловидба око континента на јаким, модерним бродовима...

Међутим, картографи 16. века нису могли да поседују таква знања. И мада је то невероватно, каже италијански часопис, ипак је чињеница — Антарктик је на тим картама нацртан са запањујућом тачношћу. Треба имати у виду да њихову оригиналност потврђују многи научни ауторитети и научне организације.

Откуда такво знање древним картографима?

Прву од две карте — комад пергаментна величине јастучнице — направио је 1513. године адмирал Пирри Рејс. То је било у време када се ниједан Европљанин није усуђивао да заплочи у ове области Земљине кугле. Али, можда је ипак Рејс имао храбрости, а човечанству је тај његов подвиг остао непознат? Међутим, та претпоставка се мора одбацити када се зна да је Рејс на маргинама карте написао да је карту направио на основу других, знатно старијих, карата за које се сматра да потичу из 4. века пре нове ере.

Другу карту је саставио Оронциус Финеус 1531. године, дакле дванаест година после Магеланове пловидбе. На њој се налазе планински ланци и реке на местима где су данас само ледници. Ко је могао француском картографу да да такве податке о границама Антарктика? Ни средњовековни географи, ни њихови претходници у античком свету нису располагали техником неопходном за стварање таквих карата. Из тога произлази закључак: и та карта је копија много старијих, које су поколења преносила једно другом током можда и више од једног миленијума.

Сада је, наставља „Еуропео“, установљено да Рејсова карта одговара сеизмолошком профилу континента. А то је још једна потврда хипотезе да су оригиналне карте, којима се користио Рејс, створене пре но што је Антарктик покривен леденим покривачем.

Све је то довело научнике, пише часопис, да помисле да је у далекој прошлости на нашој планети постојала веома развијена цивилизација, која је касније нестала не оставивши никакве трагове о себи. Уосталом, трагови можда и постоје, али је до њих тешко доћи. Они су скривени под леденом кором дебелом — више од две хиљаде метара.

АТОМ—РЕСТАУРАТОР

Јуриј Остроф, сарадник Смитсоновог института у Сједињеним Америчким Државама, има драгоцену и необичну збирку: негативе фотографија које је пре 120 година снимно „отац фотографије“ Хенри Талбот. За то време с негатива су готово сасвим ишчезли ликови и добити са њих снимке изгледало је готово немогуће. Међутим, Остроф је дошао на идеју да сачуване негативе озрачи у атомском реактору да би невидљиви атоми сребра који су остали на њима постали радиоактивни. Догодило се тачно онако као што је научник претпостављао: после озрачења са негатива је на фотографску хартију пренета одлична слика, тачно онаква каква је била на њему у време његове „младости“.

РАДИО СТАНИЦА У ЧАСОВНИКУ

Минијатурну радио-станицу уграђену у ручни часовник израдила је једна америчка фирма. Кад се извуче телескопска антена, мини-уређај омогућава двоструку радио-везу на растојању до 70 метара, јер је истовремено и odaшиљач и пријемник. Апарат ради на ултракратким таласима а напаја се енергијом из једне мале батерије.

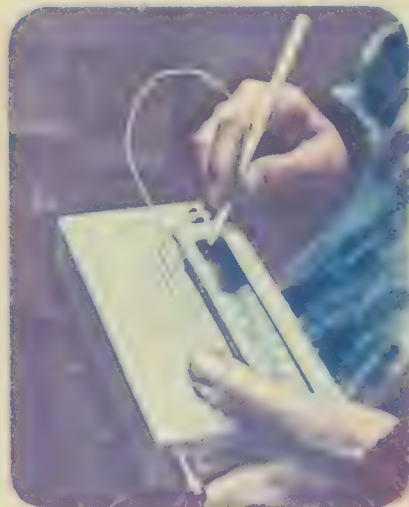
»ПОДВОДНЕ« НОВИНЕ

Европа је добила други лист штампан на пластичном материјалу који може да се чита под водом. Први се појавио у Француској а други је почео да излази у Немачкој. Овај други лист може се штампати и у боји.

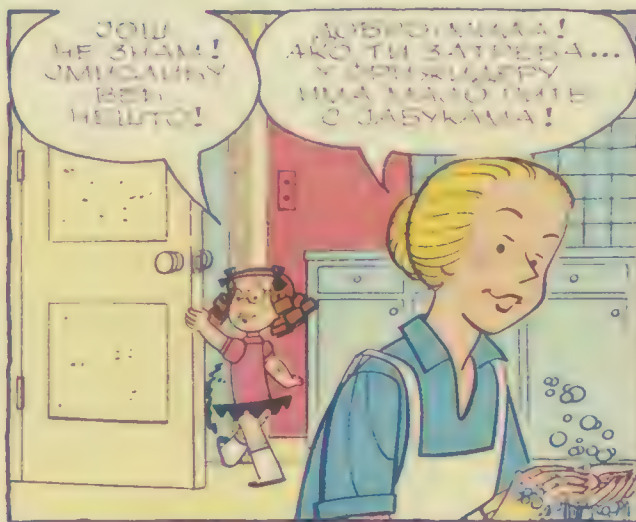
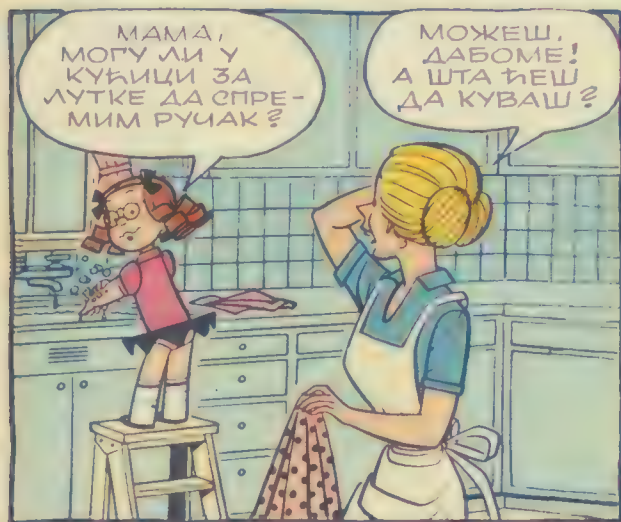

МИНИ ОРГУЉЕ

Нису веће од табле чоколаде а чак су лакше и од ње. Ето такве мале оргуље начинили су стручњаци за израду инструмената у сарадњи са електро-инжењерима у Енглеској. У малој кутији смештена је батерија, као и за обичан транзистор, појачало и звучник. Дакле, већ познат прибор, али новина је у начину свирања: „оловком“ се лако додирују бакарне плочице, на тај начин затвара струјно коло батерија-оловка-плочица и тако постиже звук. Мини-оргуље располажу са двадесет тонова у једној октави. Својим малим форматом и једноставним начину свирања, нови инструмент је нашао најоданије присталице у болесницима и тешким инвалидима прикованим за постелу.

ПРИЈАТЕЉСКО УБЕЂИВАЊЕ

АУТОМАТ ПРОФЕСОР

Универзитет у Њујорку добио је више нових апарата као што је овај на нашој слици. Он аутоматски веома брзо исправља школске задатке. Има прикључак за електронску машину која проналази грешке, врши коректуре и изводи исправљене у њему су исправљене.

НЕУСПЕЛИ АТЕНТАТ

Ја сам староседелац Њујорка — прича Ричард Гордон. — У том граду живе-ла су многа поколења мојих предака почев од пра-прадеда Антонија Портера који је још 1820. године са својим радницима учествовао у пресељавању историјске зграде Мортир хауз из улице Варик на угао Чарлтон, тамо где се данас налази пословни део града.

Стара кућа била је знаменита по томе што се у њој од јуна до октобра 1776. године налазио штаб Џорџа Вашингтона.

За време пресељавања зграде из димњака се извалила једна цигла и у наста-лој шупљини радници су нашли писмо датирано 29. јула 1776. године. Било је адресовано генерал-лајтнанту Вилијемсу Хоу, команданту енглеске војске која је у то време наступала према Њујорку.

Судећи по свему, енглеска „веза“ која је требало да из скровишта узме писмо није то из неког разлога учинила и оно је прележало тамо многе године.

Мој пра-прадед задржао је писмо и чувао га све до смрти као породичну реликвију. Међутим, поколења која су до-шла после њега више су мислила на бу-дућност но на прошлост и писмо, зату-рено између породичних хартија, није их много занимало.

Ја сам последњи изданак те породи-це. Вероватно сам се због тога и заинте-ресовао толико за то старо писмо. Ево га:

Милостиви господару!

Кад вам овај извештај буде достав-љен, Џорџ Вашингтон ће бити мртав. Али, ни мене више неће бити међу жи-вима.

Налазећи се у служби при штабу ге-нерала Вашингтона у својству куvara, ја сам не једном користио могућност да вам доставим извештаје о распореду бунтов-ничких чета и њиховим плановима. Сада ми је провиђење пружио прилику да

Његовом Величанству учиним једну много већу услугу.

Генерал Вашингтон има навику да обедује сам нешто због свог затвореног карактера а нешто због својих болесних зуба. Што је још важније, он већ неко-лико дана има веома јаку кијавицу и жали се да је потпуно изгубио чуло у-куса. Користећи те околности, ја сам у печење намењено генералу ставио неко-лико црвених меснатих плодова једне отровне биљке сроднице наше беладоне. Вечерас ће то јело бити послужено Ва-шингтону за вечеру.

Тешко ми је што ћу то учинити. Ја сам поштен човек и ником досад нисам нанео зло крађом ни обманом.

Поред тога, генерал Вашингтон се одликује особинама истакнутог држав-ника и ја бих сматрао као велику част да му служим верно и одано да дело ко-јем је он посветио свој таленат државни-ка и војсковође није уперено против бо-гом нам дане власти краља Џорџа.

Али, авај, то није тако.

Генерал Вашингтон, човек неисцрп-ног ума, храброг срца и одличног карак-тера — својства о којима сте и ви толико пута слушали, сер Вилијемсе, — постао је вођа бунџија искористивши своје при-родне дарове против добра а у име зла.

Као одани слуга британске круне сматрам својом дужношћу да искори-стим сваку прилику коју ми свевишњи пошаље да казним непријатеља наше империје. И поред жалости коју осећам при помисли о страшном крају што оче-кује тог човека, испуњен сам свешћу да вршећи тај акт правде, испуњавам свој дуг пред господом, круном и отаџбином.

Касније.

Чин је извршен! Кроз неколико часо-ва генерала више неће бити међу живи-ма. Умреће на рукама свога посилног.

Не желим да чекам неизбежну и страшну освету од руку подлих бунтов-ника и одлучио сам да сам себи одузmem живот. Начин који сам за то изабрао нај-боље одговара мојој професији и оштри кухињски нож, којим одлично рукујем, биће за мене боље оружје од конопца или отрова. И тако, збогом! Примите уве-равања о мом најдубљем поштовању. Џејмс Бејли.“

Убиство тако подробно описано у пи-сму могло би се по свом значају и после-дицама упоредити с убиством Јулија Це-зара. Једино што онемогућава такво по-ређење је чињеница да оно — никад ни-је било извршено.

Познато је да је после гореописаног случаја Џорџ Вашингтон проживео још 22 године. Умро је 1799. и у историјским списима нигде се не може наћи чак ни помен о неком покушају атентата на ње-га током 1776. године.

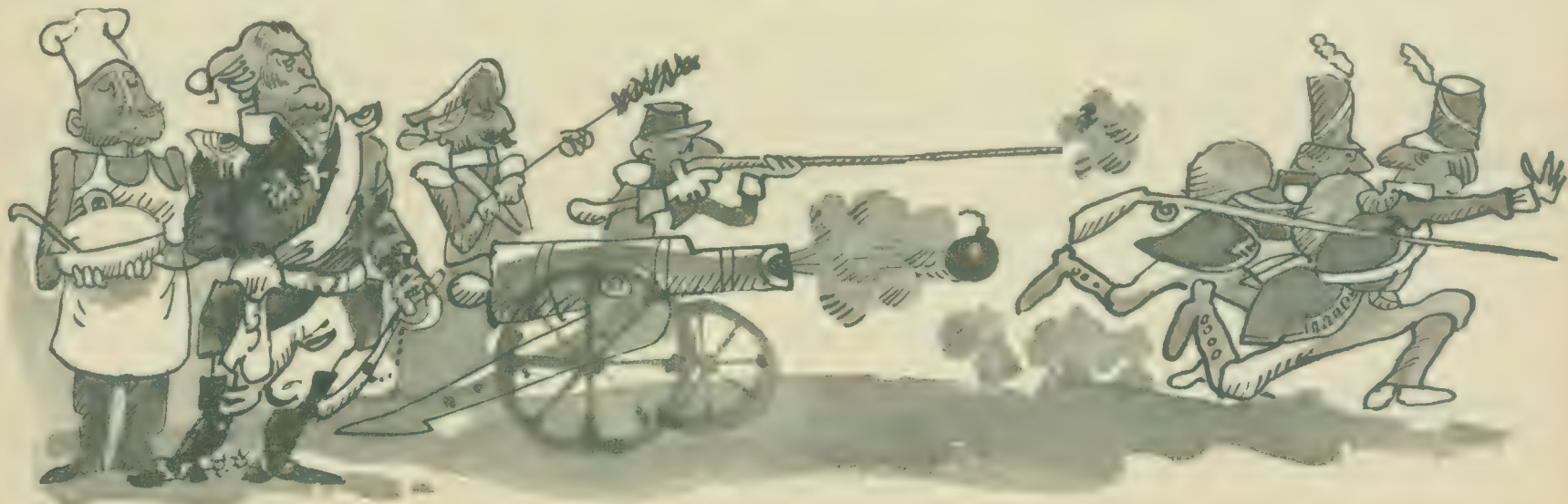
Забележено је, међутим, да је те го-дине Вашингтонов кувар Џејмс Бејли из непознатих разлога извршио самоуби-ство.

Поставио сам себи циљ да објасним тај парадокс. У којим случајевима посто-ји убица а нема жртве? Кад убица не у-бије? Када отров не отрује? Та питања су ме без престанка мучила.

Меснат црвени плод... Ту је морао ле-жати кључ загонетке.

Преврнуо сам многе књиге и ботани-чке студије пре но што сам нашао биљ-ку која, као и беладона, припада фам-илији помоћница и има црвене меснате плодове.

Та биљка је — обичан парадајз чи-ји је плод све до 1825. године сматран у Америци за смртоносан отров.

НИЈЕ ЗАШТИЋЕНО ПАТЕНТОМ

БРЗИНА ВЕТРА

„Јуче сам ишао улицом — пише совјетском часопису „Млади техничар“ један читалац — и спазео човека који пуши. Ишао је уз ветар и цигарета је брзо изгорела. И ту ми је пала на памет једна идеја: зашто не би била направљена таква цигарета којом би се мерила брзина ветра. Што дуже гори цигарета, ветар је тиши и обратно. Потребно је израчунати време горења при одређеним брзинама ветра и саставити ради што лакше употребе специјалне таблице“.

НА ПРИНЦИПУ УДИЦЕ

Може ли се некако усавршити „конструкција“ обичног гвозденог ексера? Нема човека који ће вам на ово питање одговорити потврдно. То је разумљиво јер ексери служе не може бити боље. Па ипак, један ђак из Новосибирска предложио је пројект за нову „конструкцију“ ексера. Да би се направио један такав ексер треба добро запети. Али, дечака Волођу то не узбуђује: његовим ексером постиже се „вечно“ спајање.

НАЈ! НАЈ! НАЈ!

СВАКЕ НЕДЕЉЕ ДВЕ НАГРАДЕ
А НА КРАЈУ ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ
300.000 старих динара ЗА ЛЕТОВАЊЕ

ПАЖЊА:

овде ученици оце-
њују УЧИТЕЉЕ,
НАСТАВНИКЕ и
ПРОФЕСОРЕ

УЧЕНИЦИ! СВАКОГ ДАНА, ГОДИ-
НАМА, ВАШИ УЧИТЕЉИ И НАСТАВ-
НИЦИ ОЦЕЊУЈУ ВАС. А САДА, ПРУ-
ЖА ВАМ СЕ ПРИЛИКА — ВЕРОВАТНО
ПРВИ ПУТ — ДА ВИ ОЦЕЊУЈЕТЕ
ЊИХ.

УЧЕНИЦИ! ПОЧИЊЕ ЈЕДАН ЗА-
НИМЉИВ КОНКУРС. Опишите нам свог
учитеља (учитељицу), наставника или
професора кога највише волите. Сваке
недеље објавићемо писмо једног ученика
који буде доказао да је његов професор,
наставник или учитељ најбољи, али не
само у школи већ и у животу уопште.
Испричајте нам који вас је догађај, ње-
гов поступак или гест уверио да је ваш
наставник најбољи.

Наставнику, професору или учитељу
о коме објавимо ваше писмо, као награду
што га проглашавамо најбољим, покло-
нићемо часовник са угравираном посве-

том за успомену. Поклонићемо часовник
и вама ако ваше писмо буде објављено.

Али ово још није све. На крају школ-
ске године позваћемо читаоце да оцене
који је од тих учитеља, наставника или
професора по њиховом мишљењу НАЈ!
НАЈ! НАЈ! НАЈБОЉИ! Њему, кога ода-
беру читаоци, послаћемо 300.000 старих
динара за летовање. А читаоцима који
буду гласали припремамо изненађење.
Зато треба да већ од идућег броја паж-
љиво пратите ову рубрику.

УЧЕНИЦИ! УЗ ПИСМО О УЧИТЕ-
ЉИМА, НАСТАВНИЦИМА ИЛИ ПРО-
ФЕСОРИМА ПОШАЉИТЕ НАМ И ФО-
ТОГРАФИЈУ ЧИТАВОГ ВАШЕГ РАЗ-
РЕДА НА КОЈОЈ СЕ ДОБРО ВИДИ
НАСТАВНИК О КОМЕ ПИШЕТЕ. ОБЕ-
ЛЕЖИТЕ НА ФОТОГРАФИЈИ И СЕБЕ
(X) ДА СЕ ЗНА КО ПИШЕ.

Писма шаљите: »ПОЛИТИКИНОМ ЗАБАВ-
НИКУ«, Цетињска 1, за конкурс
НАЈ! НАЈ! НАЈ! (Не заборавите фотографију)

ЈУНАШТВО ИЗ ИНАТА

На путу за Мексико-Сити авион
се спустио на аеродром једног ма-
лог мексичког града. Неки су пут-
ници сишљали, неки се укрцали, врата
су се чврсто затворила и човек у
униформи махнуо је заставицом —
дат је знак за полетање. Авион је
клизећи заокренуо према писти за
узлетање, један минут је тако по-
стојао као да нешто преминуло а
онда су загрмели мотори, као са
узле пуштени, авион је ухватио за-

тет и виноу се у црни ноћни ваз-
дух.

После двадесетак минута дежур-
ни радиста на аеродрому примио је
поруку. Затрештало му је у ушима:

— Висинске команде лоше раде
— жалио се пилот.

— Али ми смо проверили моторе
пре полетања, све је било у реду
— одговорили су са земље. — На
којој сте висини?

— Три хиљаде метара — одгово-
рио је узнемирено пилот и покушао
да покрене крилца још једном. Ни-
шта није могао да учини. С њима
нешто није било у реду. Да се ни-
су следили? Искључено, па темпе-
ратура је ту негде око нуле.

Може ли да лети даље? Чека га
око три часа летења, ноћ је изузет-
но мрачна, због неисправности ате-
рирање се може катастрофално за-
вршити. А што се више прилази
главном граду земље све је више
планина испод.

— Не идем даље — јавио се пи-
лот — враћам се.

— Ради како хоћеш — одговори-
ли су с аеродрома — али изгуби-
ћеш за то више од једног часа.

И авион се вратио. Нико од пут-
ника ништа није сумњао већина је
спавала. Пилот је опрезно управ-
љао и после једног сата срећно спу-
стио авион на земљу.

А доле је већ чекало све помоћ-
но особље, на брзину дигнуто из
постеље; рефлектори су обасјавали
писту као да је дан, аутомобил хит-
не помоћи приближавао се завија-
јући сиреном и зауставио поред а-
виона.

Али, пре но што су се отворила
врата кабине, они који су стајали
на земљи приметили су како се од
задњег дела авиона одваја тамна
фигура, која је начинивши неколи-
ко скокова покушала да се сакрије
у таму. „Држите га! Држите га!“
Чуло се са свих страна и рефлекто-
ри су почели да прате у стопу бе-
гунаца. После једног минута њега су
довели.

То је потпуно наг дечак, само му

изнад шака висе остаци рукава ко-
шуље. Осталу одећу здерао је са
њега, тамо горе, ледени ветар. О-
чигледно, он је пре полетања ави-
она и у последњем тренутку скочио
на крило. Како је успео да не пад-
не, лежећи на глаткој површини
крила и држећи се рукама за њего-
ве предње лвице — то нико није
могао да схвати. Али било је јасно
— успео је.

Људи с аеродрома сручили су на
дечака бујицу сочних мексичких
псовки:

— Шта ти је само, лудаче, пало
на памет. Па знаш ли ти да си до-
вео у опасност животе толиких љу-
ди, а пре свега и свој сопствени.
Да се пилот није вратио, ти не би
издржао до престонице!

Неко је добацио дечаку некакве
крпе да се бар покрије.

— Реци, сада, зашто си то ура-
дио:

Заблистали су дечакови зуби и он
је одговорио:

— Једном сам хтео да летим, а
деца су ми се омејала и ругала ми
се. Говорили су ми: ти то не мо-
жеш, ти си сиромашан. И ја сам
хтео да им покажем да и без новца
могу у авион...

БОРБА ЗА ТИШИНУ

Свака четврта сва-
ђа међу суседима и-
збија због буке. О-
пити у лаборатори-
јама показали су да
мишеви умиру од
завијања сирена. Са
обраћајна парма
штетна је за здрав-
ље људи.

„Једнога дана људи ће морати исто тако огорчено да се боре против буке као што су некад били принуђени да то чине против колере и куге“, написао је 1910. један од највећих природњака света, бактериолог Роберт Кох. Тада вероватно није ни слутео да ће се његово предвиђање тако брзо остварити!

Тај дан је дошао.

Прелистајмо новинске вести из разних крајева света.

Хелмут Винтер, 49-годишњи графички радник из Минхена, гађао је праћком војни авион „старфајтер“; Микеле Кастро, 36-годишњи Сицилијанац који ради у Бремену, откачио је звона с једне евангелистичке цркве и трчао по цркви вичући: „Убићу их, убићу их, моја деца не могу да спавају“; један јапански студент истрчао је на улицу и бакао се под парни ваљак.

А шта кажу научници, наши савременици?

„Букa је исто толико опасна као и загађен ваздух, то је подмукла, смртоносна опасност“, опомиње Верн Надсен, професор Калифорнија универзитета у Лос Анђелесу.

Бучни талас, који постаје све јачи, последњих година предмет је озбиљног проучавања лекара, психолога и социолога. Сви се они слажу да је ипак најгоре људима који станују у близини великих аеродрома. Колико је ту бука јасно показује овај податак: кад „боинг“ узлеће с минхенског аеродрома, с оближњих кровова падају црепови.

Није боље ни у близини других аеродрома.

„Све црхти, зидови се тресу, чини нам се да доживљавамо бомбардовање“, пожалио се у свом писму америчком листу „Њујорк тајмс“ становник Лонг Ајленда Мартин Коплер, чија је кућа свега 800 метара удаљена од аеродрома „Кенеди“.

По свему судећи, психијатри и лекари с правом све чешће изражавају забринутост због повећане буке која може довести до оштећења здравља, па и душевних поремећаја. Опити вршени у Јапану и Америци на животињама дали су застрашујуће резултате: мишице и мишеви су умиралли од звука сирена; пацови су се разбољевали од фабричке буке.

У једном научном раду објављеном почетком ове године, западнонемачки лекар Ото Гутхоф и физичар Рајнфрид Габлеске изнели су своја запажања о буци у Келну после двогодишњег проучавања.

— На великим саобраћајним раскрсницама и у прометним улицама бука је већ прешла границу до које није штетна по здравље;

— Нарочито је штетна бука ноћу, због које велики број становника може да се одмори после напорног и бучног радног дана.

— Већ одавно се сматра да бука у становима преко дана не сме да пређе јачину од 45 децибала (децибал — јединица за мерење јачине звука), а ноћу, у просторијама где се спава, не би смела да буде јача од 30 децибала. Јер, већ код буке од 35 децибала сан постаје лакши, а потребно је најмање 25 минута да човек поново утоне у дубљи сан.

Међутим, бучни наћи се може наћи и ван градова. Између 1960 и 1967. године изграђено је ново насеље за 4000 становника у близини западнонемачког места Кирхајма. Архитекти су предвидели све: радње, биоскоп, лепе станове. Само су једно заборавили: да ће се насеље налазити свега стотинак метара удаљено од ауто-пута. Недавна мерења буке у једној кући, удаљеној 90 метара од ауто-пута, показала су да је и дану и ноћу бука између 78 и 88 децибала.

У полицији су, пак, што се тиче буке најчешће регистровани прекршаји као што су трешење тепиха, певање ноћу и слично. А против буке млазних авиона само су изузетно предузимане неке мере:

— У Лондону је 40.000 станова опремљено пригушивачима звука и то на рачун државе.

— У Њујорку се оштећени буком могу пожалити преко специјалног „телефона за жалбе“.

Шта ће се тек догодити када небом почну да саобраћају огромни путнички авиони који ће летети брже од звука?

Американци су већ имали прилику да то, бар делимично, осете. Пре неколико година америчко ваздухопловство је у Оклахоми пет месеци испитивало утицај авиона бржих од звука на оближње куће. Резултат: 15.000 људи се жалило на ужасну буку, тачније сваки четврти становник тог краја пожалио се у анкети која је спроведена да је бука несносна.

Дејство овако јаке буке на срце, крвоток, мозак и нерве није још детаљно испитано. То тек треба да учине научници, а они ће, надајмо се, пронаћи и неки „лек“ који ће омогућити људима да заиста уживају у изванредним техничким достигнућима не плаћајући тако високу цену својим изгубљеним миром.

Отприлике пре тридесет и пет година неки младић по имену Морган Џонсон дође у своје родно место и крене тамо да живи.

У то се време у мом родном месту није сматрало пристојним питати човека одакле је, а како то сам Морган Џонсон није никада помињао, нико то и није знао.

У сваком погледу је иначе изгледао као грађанин код кога нема лабаво. Делом и због ожиљка на носу, црних састављених обрва, црне косе, црних очију и начина на који је посматрао околост. Кад је пре тридесет и пет година први пут прошао авенијом Санта Фе неко рекне:

„Пази што је опасан човек!“

Мало помало па свако ко види Моргана Џонсона с ожиљком на носу, црним очима и свим осталим, каже:

„Ово је опасан човек.“

На крају је свако у мом родном месту знао да је Морган Џонсон стварно опасан човек и свако је пун поштовања према њему када се шетао околост и гледа на онај свој начин.

Ако упадне у крчму где се неко свађа, свађа одмах престаје. Ако се деси да нешто каже, макар шта, сви кажу тако је, јер наравно нико не воли да се закаче с опасним човеком.

Тај ожиљак показује да је Морган Џонсон био некада у опасној гужви а чињеница да је жив и да се шета по мом родном месту на Западу доказује да уме да се стара за себе.

Никада није причао како је дошао до те бразготине, али најзад неко рекне да је чуо како ју је зарицао у тучи с десет веома злих момака једне ноћи у Њујорку, од којих му је један поцепао метком нос, а он их на крају све побио.

Нико не зна ко је први то испричао, али Морган Џонсон то никада није порицао, чак и када се број убијених лица попео на двадесет. Морган Џонсон не пориче ништа што се прича о њему, јер је некако волео да ћути и гледа свој посао.

И тако он, господине мој, поживи много година у мом родном месту на Западу а грађани га често показују гостима и говоре:

„То је стварно врло опасан човек.“

И шта ће бити: једног дана Морган Џонсон иде улицом када један

чичица по имену Брекато Гембл испадне из крчме „Код зелене светлости“. Тетура се. Тај задувани је обичан овчар доле са реке Хуерфано.

Зову га Брекато јер брекће више него што треба, из разлога асеме, и толико је матор и толико је мален да нико неће да га дира, мада је само чобанин. Дође у варош једном месечно да се натреска и баш је био први у месецу када се изгубио из крчме

се ово збива почне грдно да жали сирогот маторог Брекато јер мисли да ће Морган Џонсон само да затрепће и рекне:

„Како?“

„Кажу да си опасан човек!“, реке Бен. „Сад ћу да те распорим овим мисирцем и да погледам шта је то због чега си опасан.“

Тада Бен пусти Морганов капут, извади гламазан мисирац, предмет који он иначе користи за трање оваца и још понечег, и отвори

Виски који точе у крчми „Код зелене светлости“ много је моћан виски и често нагера на гучу људе који у животу никада нису ни мислили да се потуку. Наравно, нико није мислио да је тај виски довољно јак да и једног чобанина натера да упадне у гужву. Али, чим је Брекато Гембл видео Моргана Џонсона, схвати га за капут да би остао усиправан и рекне му овако:

„Значи, ти си тај опасан човек, зар не?“

Дабоме, свако ко је видео како

та истражира Моргана Џонсона.

Али Морган Џонсон не чека да га касане. Чим је видео тај нож, он потегне и штурне што је реч која значи „доде“. И то оде у језивом грку и сви кажу да ако он није добар тркач, онда треба да се чека да се појави стварно добар.

Јасна ствар. Брекато Гембл не може далеко да га гони пошто је матор и пијанији је но што се пристоји, али Морган Џонсон не стаде све док не излете из вароши. Последњи пут су га видели како фура

према Денверу и вероватно је тамо и стигао јер га у мом родном месту нико опет није видео.

Онда се сазнало да прича о томе да је он опасан човек није никако гачна и да поред тога тамо у Њујорку није убио десет људи, нити је уопште икога убио. Што се тиче ожиљка на носу, неко рече да га је добио тако што га је по њему развукла нека жена тешком ташном, коју је Морган Џонсон хтео да јој огме.

Дејмон Рајон

РЕКОРДИ, РЕКОРДИ...

Ваздушни балон никад није био право превозно средство. На њему су углавном вршени разни опити. У релативно краткој историји пушештвија на балонима постигнути су и неки рекорди: највећу раздаљину прешао је балон који је фебруара 1914. године превалио 3.052 километра, од Немачке до Урала. Најдуже се одржао у ваздуху балон назван „Мали свет“ године 1958: 94 и по часа. Полетео је из Тенерифе, једног од највећих Канарских острва, и на несрећу пао у Атлантук. Највећи по запремини био је балон „Скајхук“ лансиран 1966. године. Висина: 140 метара а обим надуваног балона — 400 метара. Највећа висина од 37.730 метара постигнута је 1955. године

Сједињене Америчке Државе заузимају прво место у свету по броју аутомобила, казiona и аутобуса: у овој земљи има 94 милиона возила. Дозволу за вожњу Американци добијају зависно од тога у којој држави живе и разлике су приличне. Тако у Северној Дакоти са специјалном дозволом за воланом може да седи и дечак од 13 година, док у Конектикуту. Монтани или Вајомингу будући возач мора да има 21 годину. Сједињене Америчке Државе држе још један рекорд, али мање славан. По броју украдених кола, оне су опет на првом месту. Према статистичким подацима овај број износио је у 1965. години 486.000 од чега је 34.726 аутомобила „позајмљено“ у Њујорку а 29.055 у Чикагу. Што се тиче несрећних случајева и ту је ова земља прва. А и за најпешчејег возача на свету могао би да се прогласи један 75-годишњи Американак који је за 20 минута направно 10 саобраћајних прекршаја. То се догодило у граду Мак Кинеју, 15. октобра 1966. године.

**ДЈЕЦО,
ЗАБАВНО,
КОРИСНО,
ПОУЧНО...**

УПОЗНАЈТЕ ЗЕМЉЕ И ГРАДОВЕ СВИЈЕТА! 256 ЗАНИМЉИВИХ СЛИКА И ЈЕДАН ВЕЛИКИ НАГРАДНИ АЛБУМ. ТРАЖИТЕ У ТРГОВИНИ НАЈНОВИЈУ МЛИЈЕЧНУ ЧОКОЛАДУ

„ЗЕМЉЕ И ГРАДОВИ СВИЈЕТА“

ЗА СВАКИ ИСПУЊЕНИ АЛБУМ ДОБИВАТЕ ВРИЈЕДНУ КОЛЕКЦИЈУ ИЗВРСНИХ ПОСЛАСТИЦА!

„КРАШ“

творница чоколаде,
бомбона и кекса
ЗАГРЕБ

БОНИ И КЛАЈД:

ПРИЧА СТАРА 30 ГОДИНА

Филм „Бони и Клајд“ добио је пре неколико дана два „оскара“: за најбољи филмски израз и најбољу епизодну улогу. У њему се приказује живот гангстерског пара који је заиста харао Америком тридесетих година. Бони Паркер, веома образована девојка упознала се 1930. са Клајдом Бароу, човеком без иколе и заната, коме је већ било суђено због прекршаја. Однела му је кришом револвер у затвор: он је успео да побегне и отада су њих двоје пљачкали банке и убијали недужне људе: 12 људи је погинуло од њихове руке, од тога 9 полицајаца. Најзад, савладао их је полицајац Френк Хамер. Тада, пре више од тридесет година, Хамер је испричао америчком књижевнику Волтеру Прескоту Вебу како је читавих 112 дана гонио озлоглашени гангстерски пар Бони и Клајд, о којима се данас поново говори после филма снимљеног о њима и њиховом животу.

Првог фебруара 1934. добио сам тајни задатак да ухватим Бони Паркер и Клајда Бароу. Мада нисам више био у полицијској служби, вић менаџер једне фирме у Хјустону, поново сам постао полицајац. Првих десет дана тапкао сам у месту. Као и Клајд имао сам на располагању „форд В8“ и, као и он, ретко сам излазио из њега.

Брзо сам прикупио неке информације, али нисам смео да их користим, јер су потицале од људи из подземља чије поверење никада нисам проиграо. Тако сам дознао да се Бони и Клајд увек крећу у истом географском кругу: из Тексаса би одлазили у Оклахому, потом за Мисури да би се опет, преко Арканзаса и Луизијане, вратили за Тексас. Затим сам почео да проучавам навике Бони и Клајда. Упознао сам их преко фотографија, јер их никада нисам видео. Сазнао сам како изгледају, докучио сам неке изразе њихових лица. Распитивао сам се о њима код људи који су их познавали. Али, све то није било довољно. Полицајац мора тачно да познаје менталитет својих противника, мора знати како они мисле и како ће реаговати у појединим ситуацијама. Тек када сам схватио личност Клајда, осетио сам да сам начинио први корак напред.

ПРАВИ БОНИ И КЛАЈД

Тако сам сазнао да се он нигде не задржава, да може да пређе хиљаде километара без одмора, да веома воли да вози споредним друмовима и споредним улицама по градовима. До краја потраге знао сам коју врсту вискија најрадије пију, шта воле да једу, какву и које боје одећу носе.

Због белог зеца

У Тексаркану, пограничном месту између Тексаса и Арканзаса, први пут сам наишао на свежи траг Бони и Клајда. У неколико оближњих места су се снабдели: бензином, јелом, одећом, рубљем итд. Траг ме је одвео натраг до Луизијане, где сам 17. фебруара открио где се крију.

Надао сам се да ћу Бони и Клајда ухватити живе. То би ми успело ако бих могао да их изненадим на спавању. Умало да се такав план и оствари, али је онда почела рација полиције и гангстерски пар се узнемирио. Отишли су из Луизијане и ја сам морао да чекам њихов повратак. Прошле су две-три недеље Бони и Клајд су отишли у Тексас и тамо једног недељног јутра, између Даласа и Грейпвајна, убили два полицајца који су затражили да им прегледају исправе.

Мајка Бони Паркер написала је касније:

„Није тачно да су Бони и Клајд хтели да се нађу у Тексасу с члановима неке гангстерске банде. Разлог њиховог доласка је толико једноставан да је просто смешан. Бони је хтела да ми донесе обећаног белог зеца као ускршњи поклон и обоје су желели да посете своје родитеље. Онда су наишли полицајци и дошло је до пуцњава.“

Тако су два полицајца, 23-годишњи Марфи и 26-годишњи Вилер изгубили животе, јер је Бони хтела да поклони својој мајци белог зеца.

Читав југ, читава Америка се узбудила због тих убистава. Потера за Бони и Клајдом постала је још интензивнија.

Седам часова стрпљивог чекања

Па ипак, бегунци су успели да се пребаци у Оклахому, где им се у близини града Мајами заглавио аутомобил у блато. Када је 63-годишњи полицајац Кет Кембел, који их уопште није препознао, пришао да им помогне, Клајд га је убио. Бони је отворила ватру на другог полицајца, Персију Бојда, који је стајао крај полицијских кола. Ранила га је у главу.

До средине априла лутовао сам сам, следећи трагове Бони и Клај-

СТАРИ „ФОРД“ ИЗРЕШЕТАН 23. МАЈА 1934. МЕСИМА

да. Четрнаестог априла придружио ми се у Датасу М. Голт и отада се нисмо више растајали све до 23. маја када је потера окончана.

Сви преступници који раде у групама, а Клајд је сем Бони имао и друге помоћнике, морају се некада растати и онда на неки начин ступати у везу. Установис сам да се

та на брежуљку које се лако могло видети. Увече 22. маја имали смо разлога да верујемо да ће се Клајд ускоро појавити давиди има ли неке поруке у сандучету. Ниједна ситница није запостављена. Наш шесторица смо чекали на Бони и Клајда. Седам сати без залагаја хране или гутљаја кафе. Уопште, чекање је најмучнији део полицијског посла.

У зору је прошло неколико аутомобила и један трактор. А онда око 10 минута до 9 часова, зачуло се брујање мотора и угледали смо сиви „форд“ у коме се налазио омањи, црни мушкарца и ситна, црвенокоса жена. Није било сумње: Бони и Клајд.

— Руке увис! — викнуо сам у том тренутку.

Уместо да послушају наређење, они су се машили оружја које им је било у рукама или су га држали на крилу. Клајд је подигао машиницу, док је Бони управила револвер на мене. Осећао сам се као да гледам у црни тунел. Нисам имао другог излаза сем да отворим ватру: то су учинили и остали полицајци.

Неколико секунди касније Клајдов аутомобил је почео да клизи и затим се зауставио у јарку. Пожурили смо ка колима и ја сам опмену полицајце да буду опрезни, јер нисам веровао да су мртви. Опомена је била непотребна: Бони и Клајд су били мртви. Погледао сам на сат — било је 9 часова и 20 минута.

Оставио сам своје колеге и одвезао се у Аркадију одакле сам се са поште јавио свом шефу и известио га да је потрага дуга 112 дана завршена.

ФРЕНК ХАМЕР, ПОЛИЦАЈАЦ КОЈИ ЈЕ ДОСКОЧИО БОНИ И КЛАЈДУ. ТРИНАЕСТ ГОДИНА ПОСЛЕ ЊЕГОВЕ СМРТИ СНИМЉЕН ЈЕ ФИЛМ О ГАНГСТЕРСКОМ ПАРУ И ПОТЕРИ ДУГОЈ 112 ДАНА

Клајдово „поштанско сандуче“ налази на једном споредном друму осам километара удаљено од града Плејн Дилинг. Сандуче је било скривено у шупљини једног дрве-

ТОПОВИ КОЈИ ПУЦАЈУ ШАРЕНО

малечки

ЕКРАН

Да ли ће телевизија у боји освојити свет?

У то данас нема више никакве сумње. Да би гледаоца, мање-више засићеног црно-белим програмом, поново привукла пред мали екран, телевизија је била приморана да нађе нова решења. Као и увек, најмлађа публика позвана је да каже своје мишљење. У Америци је спроведено безброј анкета међу децом, а разуме се и међу одраслима, и све су оне показале да интересовање за телевизију опада и да биоскопи, поново, постају све посећенији.

лим телевизијским пријемницима могу пратити у црно белој техници.

Телевизија у боји темељи се на истим решењима као и колор фотографија. Било која боја може се разложити у три основне — црвену, зелену и плаву. Значи, ако анализирамо садржај неке боје и утврдимо колико у њој има црвеног, плавог и зеленог и те податке, затим, поново репродукујемо — добићемо исту боју!

Треба, наравно, имати на уму да то нису боје као што су уљане

перфорирану маску (или застор) погађају фосфоресцентне кристале који светле у одговарајућим бојама. Сви ови ситни елементи дају комплетну слику у боји.

БЕН КВИК У БОЈИ

Овде је нужно дати још једно објашњење. Екран за црно-белу те-

Телевизијске камере за боју, предајници и пријемници, много су сложенији од обичних црно-белих уређаја. Предајник у ствари емитује црно-белу слику, али уз то даје и податке, у виду нарочитих сигнала, пријемнику како да „обоји“ слику. То је разлог што и обични телевизори могу да прате колор програм, разуме се као црно-бели.

И у нашој земљи врше се опити с телевизијом у боји, а на неколико сајмова у последње време изведене су демонстрације разних система. За наше стручњаке обојена телевизија није никаква тајна и, као што смо рекли, наши екрани „зашарениће“ се до 1972. године.

Због тога, а да ми то и не знамо, сви телевизијски предајници који се последњих година у нашој земљи граде, опремљени су тако да већ сада могу емитовати телевизијски програм у боји. Разуме се, то ипак није тако једноставно. Тешкоће ствара опремање студија и цена колор-пријемника која би за наше претплатнике била релативно висока.

Срећом, из године у годину цена пада и кад бисмо производњу колор-пријемника почели сада, она би била два до три пута виша него што је цена црно-белих тв апарата. За четири године, међутим, биће знатно нижа, и тада телевизори у боји неће бити недоступни нашим грађанима.

За младе гледаоце то ће бити велика радост. Јер сада, емисије из серије „Бонанца“, „Дуго топло лето“ и многе друге гледају у црно-белој техници, а оне су у ствари снимљене у боји! За неколико година њихови омиљени јунаци — „дебели“ Хос, Бен Квик, доктор Килдер и други, нови, биће пред њима у најлепшим природним бојама. . .

нији. То је, вероватно, и био разлог што се у овој земљи, 1958. године, најпре појавила телевизија у боји. Године 1962. и Јапан је увео овај новитет, а онда су њиховим примером пошле СССР, Француска, Западна Немачка, Велика Британија.

Упоредо с њима, све остале европске земље, па и наша, разматрају могућност увођења телевизије у боји. Верује се да ће до 1972. године и у Југославији почети експериментални колор-програм. Телевизијском Студију Београд свакодневно стиже хрпа писама с питањима — кад ће се и наши екрани „зашаренити“ и шта је то, у ствари, телевизија у боји.

Стварно, шта је то телевизија у боји?

**ЦРВЕНО,
ПЛАВО,
ЗЕЛЕНО**

Има више система телевизије у боји. Данас су познати: амерички NTSC, француски SECAM, немачки PAL. Али њихова важна заједничка особина је да су компатибилни, то јест — да се на обичним црно-бе-

или аквареле, којима се служе сликари, већ физичке особине светлости, односно делови спектра светлости који носе податке о боји неког предмета.

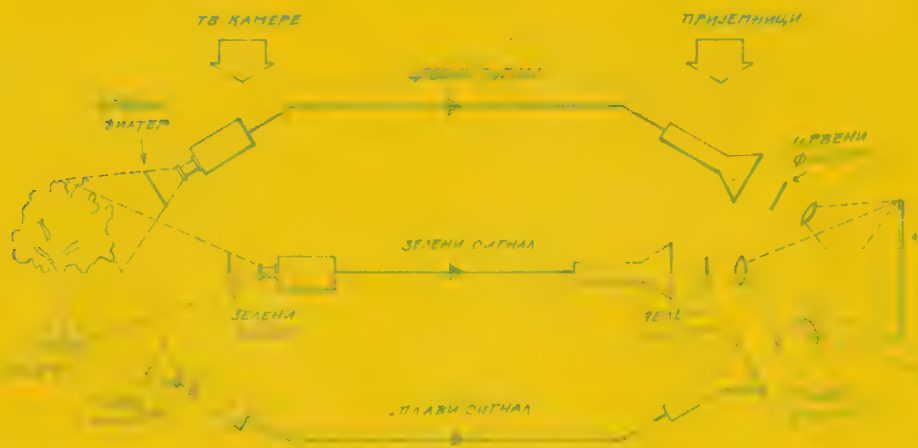
Најједноставнији начин телевизије у боји био би помоћу три црно-беле камере испред којих би се поставили филтри, тако да камера с црвеним филтром преноси само податке о црвеној боји, камера са плавим филтром податке о плавој, а зелена о зеленој боји.

На другом крају преносног система била би три пријемника која пројектују слике на један заједнички екран, помоћу пројекционих сочива. С обзиром да се и овде постављају филтри, на екрану би се комбиновале три слике у три основне боје, које дају све остале боје и нијансе. (Све ово објашњено је на цртежу број 1).

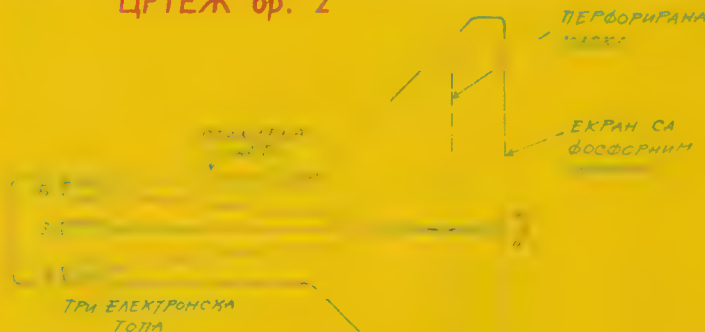
Али овакав систем, поред тога што би био веома скуп, имао би и много недостатака. Зато је у системима који се користе, камера за телевизију у боји нешто другачија. Постоји само једно сочиво, а специјалним огледалима раздвајају се све три слике у три основне боје на три камерне цеви. У пријемнику је само једна катодна цев чији се основни елементи виде у шеми број 2. Ту су три такозвана електронска топа који кроз једну

телевизију премазан је слојем фосфорних кристала који светле кад на њих падају електрони. За телевизију у боји, међутим, екран је састављен од правилно распоређених фосфорних зрна, тако да кроз перфорирану маску електронски млазеви увек погађају одговарајуће кристале.

ЦРТЕЖ бр. 1

ЦРТЕЖ бр. 2

ШКОЛА ЗА НЕГОВАТЕЉИЦЕ

Ове године завршавам осми разред и једина ми је жеља да се упишем у школу за неговатељице. Међутим, чула сам да она траје 5 година. Молим вас одговорите ми колико траје школовање у овој школи?

Редовна читатељка

Желимо да вас обрадујемо: школовање у Школи за педијатријске сестре, Делиградска 31, Београд, траје четири године. Лакле, срећно!

БУФАЛО БИЛ

Много ме је обрадовао „Политикин забавник“ у суперколору и са више страна. Желео бих да вам

поставим два питања: „Да ли су књиге о Буфалу Билу изашле из штампе или нису и да ли се могу купити у књижарама.“

Милчо Манчевски
Скопје

Књиге о Буфалу Билу већ су изашле из штампе и могу се купити у књижарама.

ПРИРУЧНИК О ПАПАГАЈИМА

Замолила бих вас за један савет. Имам папагаја од 7 месеци. Желела бих да знам чиме да га правилно храним. Осим тога молим вас да ми кажете постоји ли какав приручник или књига о птицама те врсте, пошто бих желела да га научим да говори. Истина, он већ покушава да каже „добро јутро“ и „лаку ноћ“, док своје име „Чичо“ сасвим добро изговара.

Сања Штампар
Загреб

Главна храна папагаја су семенике и плодови који се готови набављају у семенарнама. Како је папагај птица топлих предела, пожељно је да његов кавез од априла до октобра ставите на веранду где има довољно светлости. Вода треба да је свежа, мада је он много не пије. Затим с времена на време треба

ставити свежу гранчицу врбе или неку од жбунастих биљака, мало салате и мишјакиње (никако влажне или мокре са росом) која ће га снабдевати потребним витаминима и солима. За чишћење кљуна ставити „сипину кост“.

Често се чује да папагаји преносе папагајску болест пситокозу. Утврђено је да од поменуте болести углавном оболевају само папагаји увезени из Бразила и Аргентине (амазонски папагаји), дакле становници Јужне Америке, док је наш аустралијски папагај здрава и отпорна птица.

Папагаји не подносе влагу и храну заражену бућима. Од тога могу да угну. Под нормалним условима папагај живи 10-15 година.

За Приручник о папагајима обратите се на адресу: „Семенарна Љубљана“ Загреб, Бауерова улица.

АДРЕСЕ СОВЈЕТСКИХ СПОРТИСТА

Дугогодишње смо ваше „читатељке“. „Забабник“ је наш омиљен лист. Увек очекујемо нестрпљиво нови број. Нас две учимо руски и енглески и желеле бисмо да се допишемо с неким спортистом из СССР-а. Молимо вас објавите неку од њихових адреса, врста спорта није важна.

Мира и Ксена
Кикинда

Препоручујемо вам да се обратите на адресу „Фискултура и спорт“, Москва К-9, Малиј гнездикиј переулк 3.

БИЋУ БОКСЕР

Желео бих да се посветим боксу. Молим вас одговорите ми у рубрици „Мала пошта“ где се налазе боксерски клубови у Београду.

Драган Миљевић
Београд

Готово сви боксерски клубови у Београду налазе се у склопу спортских друштава као што су „Црвена звезда“, „Партизан“ и други. Да бисмо вам помогли ево адресе спортског друштва „Црвена звезда“ — Васина 19 од 18 часова. Јавите се тренеру за бокс.

СРЕДЊА ШКОЛА ЗА АПОТЕКАРЕ

Ове године завршавам осми разред и желела бих да се упишем у фармацеутску школу. Молим вас обавестите ме о тој школи.

Јелица Грасин
Београд.

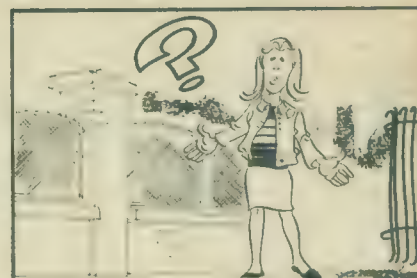
Треба да се упишете у Средњу медицинску школу — фармацеутски одсек. Школовање траје 4 године. Ми смо у броју од 23. III 68. године у рубрици „Мала пошта“ донели под насловом „Будући апотекари“ напис о тој школи.

„ЗАБАВНИК“ У ИНОСТРАНСТВУ

Многима си одговорио на разна питања, па те молим да и мени одговориш на ово: „Да ли се „Политикин забавник“ преводи на стране језике када се шаље претплатницима у иностранство?“

Драгица Пешут
Титово Ужице

Како „Политикин забавник“ углавном у иностранству читају наши људи, то нема потребе да се преводи на стране језик.

САМО ЗА ДЕЧАКЕ

Ове године завршавам осми разред и желела бих да идем у војну медицинску школу. Молим вас одговорите ми на ова питања: да ли се полаже пријемни и из којих предмета.

Мики

Другарице Мики морамо вас разочарати — у Војно-медицинску школу за сад не примају двојчице него само дечаке. Дакле, морате се одредити за неку другу школу.

ОДГОВАРА НАШ САРАДНИК — ГЕОЛОГ

Шетајући недавно нашао сам парче камена чији вам узорак шаљем. Молим вас (мада знам да нисте хемијска лабораторија) да ми одговорите шта је то. Учините ми то као вашем сталном читаоцу.

М. Б.
Панчево

Обратили смо се нашем сталном сараднику-геологу који је утврдио да је послати комадић метаморфни глинасти шкриљца. Чест је у близини контакта седиментних и еруптивних стена. Користи се понекад као тузаник код изградње путева.

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉА

Норвежанин сам и имам 20 година. Желео бих да се дописујем са девојкама и младићима из Југославије. Мој хоби је књижевност. Дописивање на енглеском, али пошто знам помало и немачки и француски, може и на тим језицима. Jan Lyngstad, Tingvoll 9b, Brekstad Norge.

Желео бих да се дописујем с читаоцима Забавника, нарочито с оним који хоће да ми пошаљу разгледницу свога места било испану или не. Зоран Јелача 42/39 — Суботица.

Ја сам ученица 8 разреда и желела бих да се дописујем са девојчицама и дечацима из Југославије. Шаљем вам другарски поздрав. СССР, В. К. О Уланскиј рејон, с. Ленинка, школа „А. С. Пушкина“, Ахатовој Свете.

Желела бих да се дописујем с друговима и другарицама из наше земље и иностранства. Имам 12 година, скупљам разгледнице. Александра Арсенијевић, Хилендарска 24/II, Београд.

Имам 15 година, волим бит-музику и књижевност. Скупљам разгледнице Радмила Златаревић, Николе Тесле 6б, Лазаревац.

Желео бих да се дописујем са друговима и другарицама из целе земље. Имам 11 година. Мирко Дрча, М. Тита 38, Станишић.

Желела бих да се дописујем са другом из Југославије. Имам 13 година, волим спорт, балет и животиње. Језик дописивања: енглески, холандски или немачки. Ria Peters, Zandbergstraat 50, Valkenswaard, Nederland.

Хоби ми је скупљање салвета, разгледница и марака. Имам 13 година и идем у VII разред. Мирјана Стојковић, Лозница, Волничка 1, II.

Волео бих да се дописујем са друговима из Велике Британије, Шкотске и Јапана. Јавор Побрић, Веменича Чикма 8/IV, Сарајево.

Ученица сам 7. разреда и желела бих да се дописујем са југословенском омладином, СССР. В.К.О. Шеманахинскиј рејон с. Верхуба, ул. Восточнаја бр. 7, Михајличенко Гаља.

Желим да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље и иностранства. Миодраг Цмиљановић, Виркова 17, Пријеполје.

Желела бих да се дописујем са вршњацима. Имам 16 година. Волим бит-музику и спорт. Зага Стојановић, Јована Авакумовића бр. 4, стан 4, Београд.

Ученица сам V разреда основне школе у Зрењанину. Мој хоби је скупљање салвета. Бисера Гардиновачки, Варник Недељка 11, Зрењанин.

Имам 14 година и идем у VIII разред. Скупљам салвете и волим бит-музику. Русмра Кахан, ош. „9. мај“, Пријавор код Вањалуке.

УКЛЕТА ХОРДА

**ЈЕСТЕ
ЛИ
ВЕЋ
ЧУЛИ
ДА...**

ЖЕНЕ И ДЕЦА
ОДУШЕВЉЕНО СУ
ДОЧЕКАЛИ ЛОВЦЕ
КОЈИ СУ СЕ ВРА-
ЋАЛИ С ПЛЕНОМ...

ЕВО ИХ!
БИЋЕ МЕСА!
ДОЛАЗЕ!

КАУМ И ЊЕГОВИ РАТНИЦИ
ДОБРИ СУ ЛОВЦИ!
НАА-ГХИР ЈЕ
ПОНОСАН НА СВО-
ЈЕ СИНОВЕ...
ТУНГА НИЈЕ БИО
С ВАМА?

ТУНГА НЕ ЛОВИ
С НАМА! КАУМ ЈЕ ОКУ-
ПИО ОКО СЕБЕ НАЈБО-
ЉЕ И НАЈЈАЧЕ РАТНИ-
КЕ!

КАУМ ЈЕ СУРОВ ПРЕМА СВОМ
МЛАДОМ БРАТУ! ТУНГА ЈЕ
ОДЛИЧАН ЛОВАЦ! КАУМ ТО
ТРЕБА ДА ПРИЗНА И
ДА ГА НЕ ПОНИЖАВА!

ТЕ ВЕЧЕРИ ЦЕЛО ПЛЕМЕ СЕ
ОКУПИЛО ОКО ВАТРЕ. ЖЕНЕ СУ
ПЕКЛЕ МЕСО НА ЖАРУ...

НАА-ГХИР, ВОЂА ПЛЕМЕНА, ДАО ЈЕ ЗНАК РУКОМ...

КАУМ ЈЕ ХРАБАР ЛОВАЦ
И РАТНИК! ОН И ЊЕГО-
ВИ ЛОВЦИ
ДОНЕЛИ СУ
НАМ ХРАНУ!
КАУМ ЋЕ, КАД
МЕНЕ ВИШЕ НЕ
БУДЕ, БИТИ ВОЂА
ПЛЕМЕНА!

КАУМ ЈЕ НАЈЈАЧИ!
КАУМ ЋЕ БИТИ
ВЕЛИКИ ВОЂ!
ЖИВЕО КАУМ!

ИЗНЕНАДА,
КЛИЦАЊЕ
ЈЕ ПРЕСТАЛО.
СВИ СУ СЕ
ОКРЕНУЛИ
ЈЕР СУ ПРИ-
МЕТИЛИ ДА ЈЕ
ИЗ МРАКА
ИЗРОНИО
НЕКИ
ЧОВЕК!?

● епидемије које су усмртиле нај-
већи број људи биле су: епидемија
куге позната под именом „црна
смрт“, која је владала у Европи од
1347. до 1351. године, када је умрло

75.000.000 људи и епидемија грипа
позната као шпанска грозница која
је од 1914—1918. године однела
21.000.000 људских живота.

● пљувачка се састоји 99% од во-
де и 1% од фермента званог птаи-
лин.

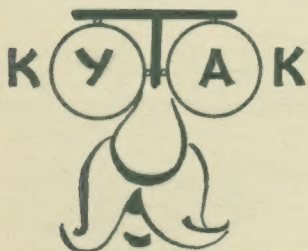
● совјетски научници употребља-
вају кобалт као врло активан изази-
вач апетита код риба. Рибе на тај
начин расту два пута брже него о-
не које се хране само природно.

● да би се спречио град, донеда-
вно се у ниске облаке пуцало топов-
ском ђулади. Међутим, хемичари су
пронашли неко средство које став-

љено у специјалне топовске цеви
успешно растерује ниске облаке пу-
не кише и леда.

● у резерватима Канаде данас жи-
ви око 120.000 бизона. Можда ово
не би требало ни помињати да кра-
јем прошлог века бизон није био
готово потпуно истребљен, што је
натерало владу да 1908. године ку-
пи од једног америчког фармера
двадесетак ових животиња и стави
их под заштиту државе.

ВЕ*СЕ*ЛО*Г
архивара

**Крај-перо-
мастионица**

„Држаља за перо“, која истовремено
служи као мастионица. Звучи некако
неразумљиво, зар не? А ипак се иза
ових речи крије име предмета којим се
данас користе милиони људи — старо
име за прадеду данашњег наливпера.
Први његов облик појавио се 70-их го-
дина прошлог века. Перо је функциони-
сало на следећи начин: у дршку се сме-
штала „мастионица“ — стаклена цев.
До врха пера мастило је довођено по
нарочито дебелом концу — један ње-
гов крај налазио се у „мастионици“.

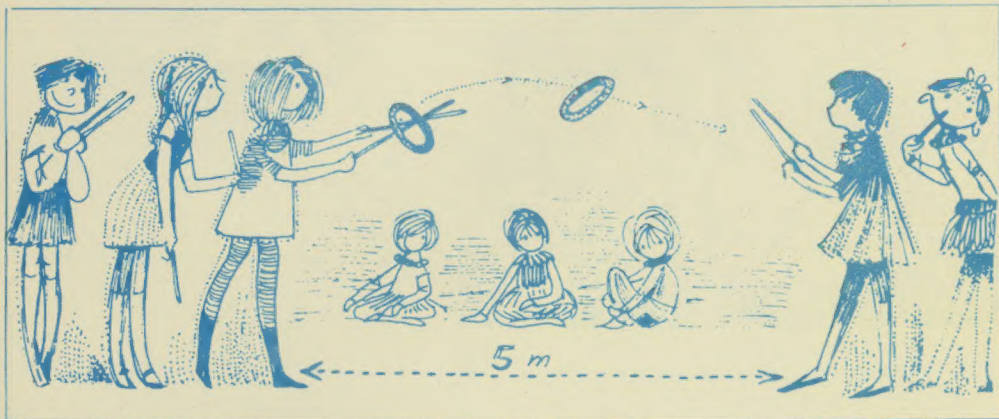
ОД СЕНЕКЕ...

Загревање зграда помоћу цев-
и кроз које кружи врела вода први је
предложио познати британски ин-
жењер и физичар Џејмс Ват (1736—
1819) — тако се бар може прочита-
ти у разним уџбеницима. Међутим,
још је древноримски филозоф Се-
нека (3-65 г.) у једном од својих ра-
дова забележио да су се Римљани
загревање купатила користили
системом спиралних цев-и од бакра
спојених с уређајем за загревање.
Ипак, за љубав истине, мора се при-
знати да су се Ватове инсталације
показале далеко савршеније од рим-
ских.

КАД СЕ УМОРИТЕ ОД УЧЕЊА

ИГРЕ У ПРИРОДИ

НАУЧИТЕ НОВУ ИГРУ

За ову игру потребни су вам: штапићи дугачки по 25 сантиметара (сваки играч треба да има по два), 2 котура од жице или пластичне материје с пречником од 15 сантиметара.

Игра се састоји у томе што играчи добацују један другог котур, а уместо рекета служе се украсеним штапићима.

Правило игре: играчи се поделе у две једнаке екипе а размак између челних играча

два тима мора да буде пет метара. Сви играчи држе у рукама по два штапића а прва два играча из обе екипе и по котур (погледајте наш цртеж). На знак вође челни играчи истовремено добацују један другог котур. Играчу који не успе да улови котур, дозвољава се још један покушај. Ако не успе испада из те игре. Међутим, ако успе он своје место уступа играчу иза себе. Побеђује она екипа чији сви играчи успеју да ухвате котур у првом покушају.

СКРИВАЛИЦА

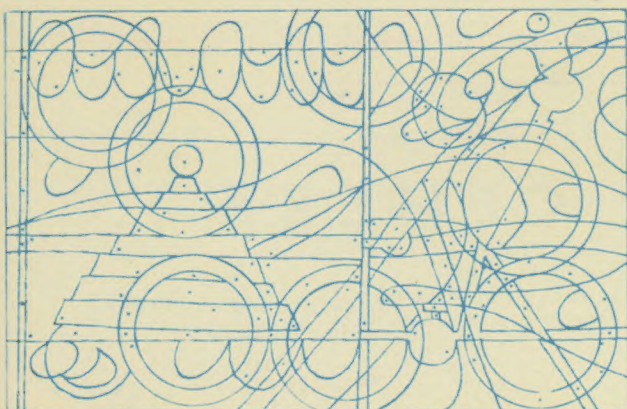
Наш илустратор нацртао је нешто за оне које интересује археологија: неколико алатки потребних за ископавања у земљи набаданих једна преко друге. Покушајте без наше помоћи да их избројите и наведите њихова имена.

Одговор:

капак и ваљак, лопата, метла, ковањ, лопата, капа терена, пиљак, лопата од ужета, бу-ва, лопата, капа терена, капак и ваљак.

ЗА МАЛЕ ЦРТАЧЕ

АКО ЖЕЛИТЕ ДА САЗНАТЕ ЗАШТО ЈУРИ ДЕДА МОЦА И ЗБОГ ЧЕГА СЕ ОБЛИЗУЈЕ, ЗАЦРНИТЕ СВА ПОЉА ОБЕЛЕЖЕНА ТАЧКОМ.

КАКО ИЗГЛЕДА ВАЗА

У кући је настала узбуна. Неко је разбио мамину омиљену вазу а парчиће сакупио и ставио кришом на сто. Како вaza изгледа кад је цела, сазнаћете ако делиће сами саставите. Прво, наравно, треба да исечете делове вазе, које је нацртао наш илустратор.

РОГОВИ и КОПИТА

У совјетском листу „Литературнаја газета“ постоји рубрика „Рогови и копита“ — зидне новине Клуба 12 столица — у којој се објављују хумористично-сатиричне вести које су понекад измишљене. Рубрика је, како сте већ можда претпоставили, добила име према истоименој „откупној станици“ коју су водила деца поручника Шмита, Остап Бендер и Шура Балаганов, у роману Иља и Петрова „Златно теле“.

ПРИМЕР ЗА УГЛЕД

Шетајући обалом један грађанин нашао је новчаник с великом сумом новца у њему. Сав новац предао је на штедну књижицу своје жене.

ОГЛАС

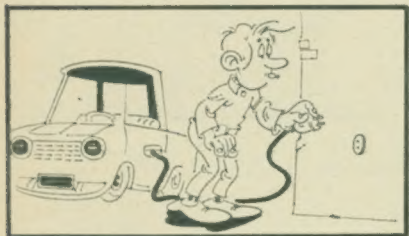
Сервис за вршење занатских услуга у домаћинству обавља све врсте поправки паркетних подова. По жељи наручиоца паркетар може да дође и у кућу.

ВЕСТ ИЗ МЕДИЦИНЕ

Установљено је да је операција пресађивања срца вршена још у средњем веку! У својим грудима дуго година је носио лавље срце енглески краљ по имену Ричард.

НОВОСТ ИЗ ФИЗИКЕ

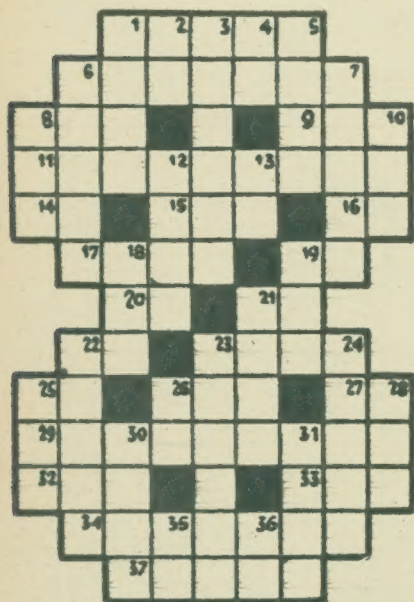
Електромонтер-истраживач А. Т. установио је да Омов закон не делује у електричним колима у која је заборављено да се пусти струја.

РЕТКО ЗАНИМАЊЕ

Московљанин П. Лепешкин има веома ретко занимање. Он се бави подражавањем крикова младих птеродактилуса.

* укршћене речи *

Водоравно: 1) узбрдица, 6) систем органа кроз које кружи крв, 8) богиња срце код старих Грка, 9) железница, 11) планина у Босни, 14) врста першуна, 15) део намештаја, 16) део намештаја ОДО дивид таја, 17) слово латинице, 17) коцка

(лат.), 19) лична заменица, 20) узвик, 21) два иста сугласника, 22) иницијали војвођанског комедиографа („Израчаица“), 23) инсект из реда опнокрилаца, 25) узвик, 26) скраћеница италијанске радио-теле визије, 27) два иста самогласника, 29) умешност, 32) лична заменица, 33) бања у Белгији, 34) хаџа позоришна игра са лакоом музиком, 37) породица градитеља виолина из Кремоне у Италији.

Усправно: 1) планина у СССР, 2) иницијали нашег песника („Кадина ча“), 3) главна мисао, 4) два слова, 5) неупотребљено, 6) рудник угља у Босни, 7) део биљке, 8) позади, 10) копрена, вео, 12) краћи књижевни састав, 13) неодевен, 18) кретање кроз ваздух, 19) стара мера за тежину, 21) врста цвећа, 22) континент, 23) испит зрелости, 24) врста мотоцикла, 25) вулкан на јапанском острву Кјушју, 26) музичка нота, 28) грчко слово, 30) индустријска биљка, 31) врста рибарског оруђа, 35) слово латинице, 36) латинска свеза.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

Водоравно: 1) Кавказ, 8) тока, 7) соб, 9) Ена, 10) куна, 11) рт, 12) сирак, 13) ера, 15) ваза, 16) Таври, 17) ар, 19) део, 20) ом, 21) Кирка, 23) фш, 25) Екс, 26) Скит, 28) оц, 29) стора, 30) Пзм, 32) и-дол, 33) сјај, 35) Ава, 36) алатка.

КАД У СЕЛУ НЕМА БЕРБЕРИНА

— Види само колику сам упецао!

* ПСЕЋА МОДА: зима и лето

ЧЕТВРТИ ПЕНАЛТИК

WALT
Disney

МИКИ

